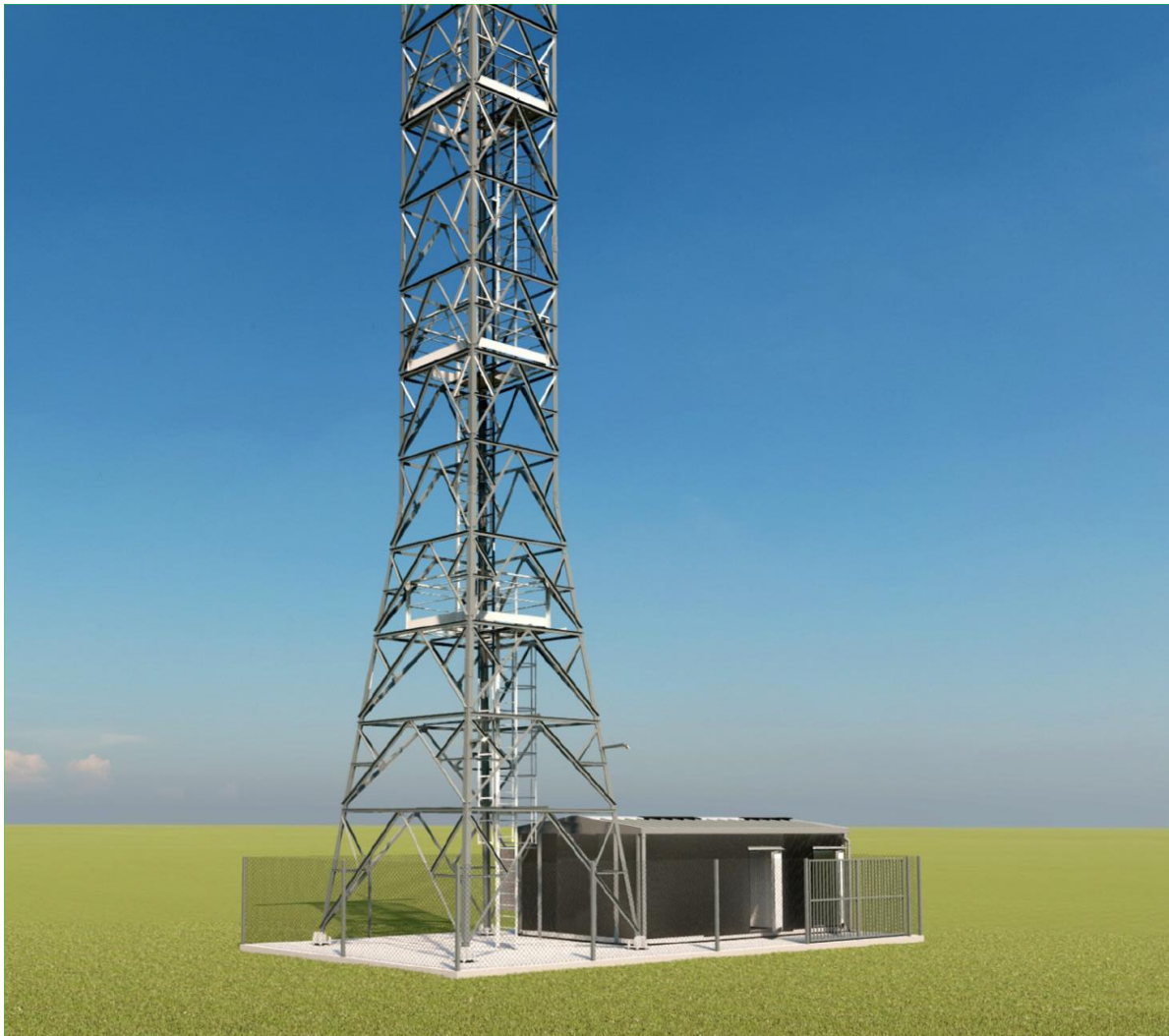

ZAHTJEV
ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA ZA PROJEKAT
„POSTAVLJANJE NEPOKRETNOG PRIVREMENOG OBJEKTA - LOKACIJA
OZNAČENA BR. 1.5 (RT KOBILA) U OPŠTINI HERCEG NOVI - PREDVIDENA
PROGRAMOM PRIVREMENIH OBJEKATA U ZONI MORSKOG DOBRA ZA
OPŠTINU HERCEG NOVI ZA PERIOD OD 2019. DO 2023.“, NOSIOCA PROJEKTA
UPRAVE POMORSKE SIGURNOSTI I UPRAVLJANJE LUKAMA –BAR

Herceg Novi januar 2023. godine

SADRŽAJ

1. OPŠTE INFORMACIJE	3
2. OPIS LOKACIJE	4
3. OPIS PROJEKTA	26
4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU.....	33
5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU	37
6. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA.....	39
7. IZVORI PODATAKA	47
PRILOG ZAHTJEVA	50

1.OPŠTE INFORMACIJE

a)NOSILAC PROJEKTA: UPRAVA POMORSKE SIGURNOSTI I UPRAVLJANJE LUKAMA - BAR

PIB: 11045138

ADRESA: UL.MARŠALA TITA BR.7, BAR

ODGOVORNO LICE:, Ivana Martinić, vd direktorica

KONTAKT OSOBA: Nexhat Kapidani

BROJ TELEFONA: 069 035 958

E-MAIL: nexhat.kapidani @pomorstvo.me

b) NAZIV PROJEKTA: „POSTAVLJANJE NEPOKRETNOG PRIVREMENOG OBJEKTA - LOKACIJA OZNAČENA BR. 1.5 (RT KOBILA), U OPŠTINI HERCEG NOVI - PREDVIĐENA PROGRAMOM PRIVREMENIH OBJEKATA U ZONI MORSKOG DOBRA ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA PERIOD OD 2019. DO 2023.“, NOSIOCA PROJEKTA UPRAVE POMORSKE SIGURNOSTI I UPRAVLJANJE LUKAMA - BAR.

LOKACIJA: LOKACIJA OZNAČENA BR. 1.5 (RT KOBILA), KATASTARSKA PARCELA BROJ 5968/2 KO SUTORINA, OPŠTINA HERCEG NOVI

ADRESA: RT KOBILA, OPŠTINA HERCEG NOVI

2. OPIS LOKACIJE

JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE – BUDVA (broj:0207-3413/8 –Up od 09.12.2022.) na osnovu čl. 1 Uredbe o izmjeni uredbe o povjeravanju poslova iz nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma, Javnom preduzeću za upravljanjem morskim dobrom i Javnim preduzećem nacionalni parkovi Crne Gore (Službeni list Crne Gore br. 87/18 od 31.12.2018. godine, 075/19 od 30.12.2019. godine, 116/20 od 04.12.2020. godine), Izmjena i dopuna Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra za period od 2019-2023 br. 0820-332/22-1778/23 od 04.08.2022. godine, Atlasa Crnogorskih plaža i kupališta za period od 2019-2023. godine, a u vezi sa čl. 116, 117 i 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata („Službeni list Crne Gore br. 064/17 od 06.10.2017. godine, 044/18 od 06.07.2018. godine, 063/18 od 28.09.2018. 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020), Pravilnikom o bližim uslovima za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme („Službeni list Crne Gore br. 043/18) i čl. 7 Zakona o morskome dobru („Službeni list RCG br. 14/92), izdao je:urbanističko tehničke uslove za izradu tehničke dokumentacije ZA POSTAVLJANJE NEPOKRETNOG PRIVREMENOG OBJEKTA - LOKACIJA OZNAČENA BR. 1.5., U OPŠTINI HERCEG NOVI - PREDVIĐENA PROGRAMOM PRIVREMENIH OBJEKATA U ZONI MORSKOG DOBRA ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA PERIOD OD 2019. DO 2023.“, NOSIOCU PROJEKTA UPRAVI POMORSKE SIGURNOSTI I UPRAVLJANJE LUKAMA - BAR.

Predmetna lokacija se nalazi na katastarskoj parceli broj 5968/2 KO SUTORINA, Područna jedinica HERCEG NOVI, koordinate: (42°25'38.32"N 18°31'22.83"E).

Lokacija je označena sa br 1.5 - Rt Kobilja.

Sl.2.1.Predmetna lokacija

Rt Kobilica - Rt Kobilica zatvara hercegovački zaliv sa zapada i jugozapada. To je brdo dugačko oko 4 km, prosječne visine preko 430 metara, okrenuto prema Kobilici južnim dijelom, čineći zajedno usko grlo kroz koje se ulazi u Bokotorski zaliv. Njegova geografska pozicija ga čini izuzetno strateški važnom tačkom, a sa prirodne strane izuzetno dragocjenim za formiranje mikro klime, koju Herceg Novi ima u okviru zaliva. Vizuelni identitet postojećeg pejzaža uslovljen je geomorfološkom pozicijom samog rta, vegetacijom, klimom, vizurama, kao i antropogenim uticajem u prošlosti (fortifikacije Gornja Kobilica, Donja Kobilica, Torpedna baterija, Stražarnica). Na rtu Kobilica organizovan je sistem odbrane tako da je integrisan sa cjelinom okolnog predjela i predstavlja primjer uklopljenosti arhitektonske strukture u profilaciju reljefa. Brežuljak koji se od morske obale uspinje do dominantne tačke Gornja Kobilica koja je na visini 135 m.n.v. ostao je prepoznatljiv i uočljiv sa strane Herceg Novog, i pored svih intervencija koje su uticale da se on zagubi u novom infrastrukturnom tkivu i zarastanju u korov. Pored guste vegetacije u okolini moguće je i dalje jasno i vizuelno odvojiti cjelinu, koja se nekada odvajala bedemima od okoline. Ova prepoznatljiva veduta pejzaža, gledano sa strane grada, istrajala je do danas i time postigla svoju značajnu pejzažnu vrijednost. Gornja Kobilica, kao značajna dominantna ove cjeline, stekla je prepoznatljivo mjesto u okviru te slike. Dominantna brda Kobilica, prevoj Konfin (granica), prepoznatljiva veduta i silueta, naročito sa sjeveroistočne strane, kontekstualni odnos sa reljefom, pejzažom i zalivom predstavljaju izrazite ambijentalne vrijednosti ove grupacije vojnih objekata.

Istaknuti elementi pejzaža su strma i stjenovita obala, zimzelena vegetacija, kameniti grebeni, kao i netaknuti ekosistem koji se razvio na ovom prostoru. Postojeću vegetaciju čini makija, karakteristična za veći dio crnogorske obale. Makiju čine uglavnom zimzelene vrste, uz poneku lišćarsku i četinarsku vrstu (*Quercus Ilex*, *Viburnum tinus*, *Ilex aquifolium*, *Juniperus communis*, *Erica arborea*, *Arbutus unedo*, *Fraxinus ornus*, *Pistacia lentiscus*, *Laurus nobilis*, *Myrtus communis*, *Spartium junceum*, *Smilax aspera*...).

Sl.2.2 - 2.5.Rt Kobilica

a) Postojeće korišćenje zemljišta

Predmetna lokacija se nalazi na katastarskoj parceli broj 5968/2 KO SUTORINA, Područna jedinica HERCEG NOVI, koordinate: (42°25'38.32"N 18°31'22.83"E). Lokacija je označena sa br 1.5 - Rt Kobilica.

Ukupna površina zemljišta iznosi 6 m².

PODRUČNA JEDINICA
HERCEG NOVI

Datum: 21.01.2023 15:05

KO: SUTORINA

LIST NEPOKRETNOSTI 1003 - PREPIS

Podaci o parceli					
Broj/podbroj	Broj zgrade	Plan Skica	Datum upisa	Potes ili ulica i kućni broj	Način korišćenja Osnov sticanja
204/5		4,6		BREDOVIČJE	Potok
223		4 6			Neplodna zemljišta
280		6 8			Kanali
297		6 20			Neplodna zemljišta
298		6 20			Pašnjak 1. klase
327		6 20			Pašnjak 2. klase ODLUKA DRŽAVNOG ORGANIZACIJE
345		6 21	05.03.2018		Neplodna zemljišta
347/1		6 21			Šume 3. klase ODLUKA DRŽAVNOG ORGANIZACIJE
347/3		6 21			Šume 3. klase ODLUKA DRŽAVNOG ORGANIZACIJE
348/1		6 11			Javni putevi
348/2		6 11	05.03.2018		Javni putevi
348/3		6 11	23.01.2019		Neplodna zemljišta VIŠE OSNOVA
5820/1		20 98		NJIVICE	Pašnjak 2. klase
5828/1		19 97			Šume 3. klase

5828/9		19 97			Šume 3. klase	5008
5828/10		19 97			Šume 3. klase	13510
5828/11		19 97	11.03.2019		Šume 3. klase	1759
5828/12		19 97			Šume 3. klase	2561
5828/13		19 97			Šume 3. klase	95
5828/14		19 97			Šume 3. klase	283
5828/15		19 97			Šume 3. klase	1688
5828/16		19 97			Šume 3. klase	219
5828/17		19 97			Šume 3. klase	578
5828/18		19 97			Šume 3. klase	778
5828/19		19 97			Šume 3. klase	363
5828/20		19 97			Šume 3. klase	1413
5829/1		19 97			Pijesak- šljunak	2188
5829/2		19 97			Pijesak- šljunak	834
5829/3		19 97			Pijesak- šljunak	546
5829/4		19 97			Pijesak- šljunak	309
5829/5		19 97			Pijesak- šljunak	50
5829/6		19 97			Pijesak- šljunak	728
5829/7		19 97			Pijesak- šljunak	25
5829/8		19 97			Pijesak- šljunak	73
5829/9		19 97			Pijesak- šljunak	114
5829/10		19 97			Pijesak- šljunak	562
5829/10		19 97	05.03.2018		Neplodna zemljišta VIŠE OSNOVA	40

5829/11		19 97	05.03.2018		Neplodna zemljišta VIŠE OSNOVA	43
5829/11		19 97			Pijesak- šljunak	114
5829/12		19 97			Pijesak- šljunak	344
5829/13		19 97			Pijesak- šljunak	1537
5829/14		19 97			Pijesak- šljunak	38
5833		19 97			Pijesak- šljunak	769
5833		19 97	05.03.2018		Neplodna zemljišta VIŠE OSNOVA	53
5840		19 97			Pijesak- šljunak	509
5852		19 98			Pijesak- šljunak ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	1426
5852		19 98	05.03.2018		Neplodna zemljišta ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	137
5869		20 98			Pijesak- šljunak	480
5870/1		20 98	05.03.2018		Neplodna zemljišta VIŠE OSNOVA	234
5870/1		20 98			Pijesak- šljunak	2767
5939	1	21 98			Pomoćna zgrada	13
5939		21 98			Dvorište	258
5964		22 104			Šume 3. klase	27662
5966		21 99			Šume 3. klase	137432
5967		21 99			Pijesak- šljunak	5759
5968/1		22 103			Šume 3. klase	288361
5968/2		22 103			Šume 3. klase	46694
5969/1		22 103			Pijesak- šljunak	21544
5969/2		22 103			Pijesak- šljunak	2097
6529		19 98	05.03.2018		Neplodna zemljišta ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	610

6530		19 98	05.03.2018		Neplodna zemljišta ODLUKA DRŽAVNOG ORGANA	5492

Podaci o vlasniku ili nosiocu prava

Matični broj - ID broj	Naziv nosioca prava - adresa i mjesto	Osnov prava
*	CRNA GORA *	Svojina
*	VLADA CRNE GORE *	Raspolaganje

Podaci o objektima i posebnim djelovima objekta

Broj/podbroj	Broj zgrade	Način korišćenja Osnov sticanja Sobnost	PD Godina izgradnje	Spratnost/ Sprat Površina	Vlasnik
5939	1	Pomoćna zgrada		13	
5939	1	Pomoćna zgrada	1	13	Svojinik OPŠTINA *

Podaci o teretima i ograničenjima

Broj/podbroj	Broj zgrade	PD	Redni broj	Način korišćenja	Datum upisa	Opis prava
223	0		1	Neplodna zemljišta	20.07.2004	Morsko dobro
280	0		1	Kanali	20.07.2004	Morsko dobro
297	0		1	Neplodna zemljišta	20.07.2004	Morsko dobro
298	0		1	Pašnjak 1. klase	20.07.2004	Morsko dobro
327	0		1	Pašnjak 2. klase	20.07.2004	Morsko dobro
345	0		1	Neplodna zemljišta	05.03.2018	Morsko dobro
347/1	0		1	Šume 3.	20.07.2004	Morsko dobro

				klase		
348/2	0		1	Javni putevi	05.03.2018	Morsko dobro
5820/1	0		1	Pašnjak 2. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/1	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/9	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/10	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/11	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/12	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/13	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/14	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/15	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/16	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/17	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/18	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/19	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5828/20	0		1	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5829/1	0		1	Pijesak-šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/2	0		1	Pijesak-šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/3	0		1	Pijesak-šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/4	0		1	Pijesak-šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/5	0		1	Pijesak-šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/6	0		1	Pijesak-šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/7	0		1	Pijesak-šljunak	21.07.2004	Morsko dobro

5829/8	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/9	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/10	0		1	Neplodna zemljišta	05.03.2018	Morsko dobro MORSKO DOBRO.
5829/10	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/10	0		2	Neplodna zemljišta	05.03.2018	Morsko dobro MORSKO DOBRO.
5829/11	0		1	Neplodna zemljišta	05.03.2018	Morsko dobro MORSKO DOBRO.
5829/11	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/12	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/13	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5829/14	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5833	0		1	Neplodna zemljišta	05.03.2018	Morsko dobro MORSKO DOBRO.
5833	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5840	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5852	0		1	Neplodna zemljišta	05.03.2018	Morsko dobro MORSKO DOBRO.
5852	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5870/1	0		1	Neplodna zemljišta	05.03.2018	Morsko dobro MORSKO DOBRO.
5870/1	0		1	Pijesak- šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5939	0		1	Dvorište	21.07.2004	Morsko dobro
5939	1		1	Pomoćna zgrada	21.07.2004	Morsko dobro
5968/1	0		1	Šume 3. klase	31.10.2003	Zabilježba postupka ZABILJEŽBA POSTOJANJA UGOVO KORIŠĆENJU MORSKOG DOBRA OVJERENOG PRED O.SU KOTORU BR.OV.I.94/2003 OD 16.01.2003 GOD.I ANEKS UGOVORA OV.I.4811/2003 OD 18.07.2003 ZAKLJUČENC IZMEDJU J.P.ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE IZ BUDVE I RT MIMOZA DOO HERCEG NOVI U SVRHU IZGRADNJE HOTELSKO TURISTIČKOG KOMPLEKSA.
5968/1	0		2	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro

5968/1	0		3	Šume 3. klase	18.04.2006	Zabilježba postupka ZABILJEŽBA POSTOJANJA ANEKS UGOVORA O KORIŠĆENJU MORSKOG DOBRA BROJ 0210 OD 27.12.2002 GOD.OVJERENOG PRED O.SUDOM U KOTORU BR.OV.II.6574/2005 OD 09.12.2005 GOD.ZAKLJUČENOG IZ J.P.ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE IZ I PRIVREDNOG DRUŠTVA RT MIMOZA A.D.H NOVI IZ H N
5968/2	0		2	Šume 3. klase	21.07.2004	Morsko dobro
5969/1	0		1	Pijesak-šljunak	31.10.2003	Zabilježba postupka ZABILJEŽBA POSTOJANJA UGOVOR O KORIŠĆENJU MORSKOG DOBRA OVJERENOG PRED O.SUDOM U KOTORU BR.OV.I.94/2003 OD 16.01.2003 GOD.I ANEKS UGOVORA OV.I.4811/2003 OD 18.07.2003 GOD.ZAKLJUČENOG IZ J.P.ZA UPRAVLJANJEM MORSKIM DOBROM CRNE GORE IZ BUDVE I RT MIMOZA DOO HERCEG NOVI U SVRHU IZGRADNJE HOTELSKO TURISTIČKOG KOMPLEKSA.
5969/1	0		2	Pijesak-šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
5969/1	0		3	Pijesak-šljunak	18.04.2006	Zabilježba postupka ZABILJEŽBA POSTOJANJA ANEKS UGOVORA O KORIŠĆENJU MORSKOG DOBRA BROJ 0210 OD 27.12.2002 GOD.OVJERENOG PRED O.SUDOM U KOTORU BR.OV.II.6574/2005 OD 09.12.2005 GOD.ZAKLJUČENOG IZ J.P.ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE IZ I PRIVREDNOG DRUŠTVA RT MIMOZA A.D.H NOVI IZ H N
5969/2	0		1	Pijesak-šljunak	21.07.2004	Morsko dobro
6529	0		1	Neplodna zemljišta	05.03.2018	Morsko dobro MORSKO DOBRO.
6530	0		1	Neplodna zemljišta	05.03.2018	Morsko dobro MORSKO DOBRO.

Podaci o aktivnim zahtjevima									
LN	Broj parcele	Podbr.	Zgrada	PD	Klas. znak	Broj zahtjeva	Godina	Komentar	Sa
	348	2	0		954	721	2017		PROMJENA KULTURNE SUTORINA
	348	2	0		954	2498	2018		0201-5862
1003					954	721	2017		PROMJENA KULTURNE SUTORINA
1003					954	2498	2018		0201-5862

Sl.2.a.1. List nepokretnosti

L E G E N D A :

	Stambeni objekat
	Stepenice
	Terasa
	Betonska površina
	Zid kao ograda
	Gvozdena ograda na zidu
	Saša
	Ulicna raskrsja
	Slivnik
	Cesma
	Livada, travnjak
	Betonski elektro stub
	Trafo
	Dalekovod gvozdeni
	Elektricna kutija
	Drvo

	PROJEKTANT: SMART STUDIO d.o.o. Hajdučka, Oslovačka	INVESTITOR: Vlada Crne Gore, Ministarstvo kapitalnih investicija, Uprava pomorstva, sigurnosti i upravljanja lukama
	Opisat: Nepokretni privremeni objekat Fiksna radiokomunikaciona stanica	Lokacija: KP 59602, KO Tuzuma, Opština Herceg Novi Lokacija je u skladu sa opštim planom prostorne organizacije područja, sačinjenim na osnovu Zakona o izradi i usvajanju prostornih planova
Glavni inženjer: arh. Marko Belković, dipl.ing.	Odgovorni inženjer: arh. Srdan Pavićević, dipl.ing.	Dizajnirao: ARHITEKTURA
Specijalist: arh. Zoran Branković, dipl.ing.	Datum izrade: 1.12.2022	Razmjera: 1:250
Datum izdavanja: 1.12.2022	Datum revizije:	Broj: 00
Datum izdavanja: 1.12.2022		Broj: 00

S1.2.a.2. Geodetska podloga

LEGENDA:

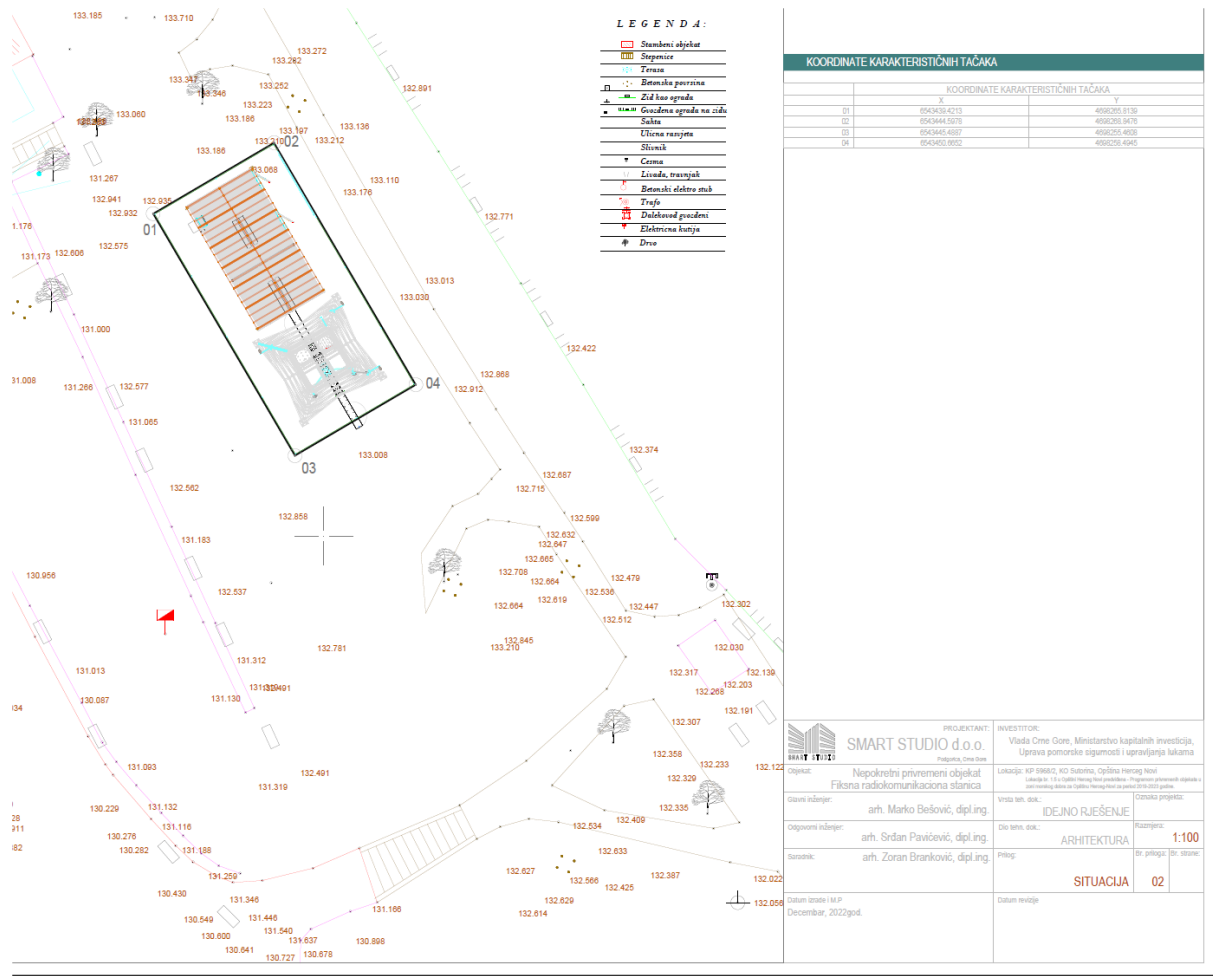
	Stambeni objekt
	Stepenice
	Teraza
	Betonska površina
	Žid kao ograda
	Gvozdena ograda na zidu
	Sakta
	Utična rasvjeta
	Štukci
	Cerma
	Livada, travnjak
	Betonski elektro stub
	Trafo
	Dalekovod gvozdeni
	Elektricična kutija
	Drvo

KOORDINATE KARAKTERISTIČNIH TAČAKA

KOORDINATE KARAKTERISTIČNIH TAČAKA		
	X	Y
D1	6543430.4213	4962205.8139
D2	6543444.5678	4962205.9478
D3	6543445.4887	4962254.4939
D4	6543450.6952	4962254.4945

SMART STUDIO d.o.o. <small>Podgorica, Crna Gora</small>	PROJEKTANT: SMART STUDIO d.o.o.	INVESTITOR: Vlada Crne Gore, Ministarstvo kapitalnih investicija, Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama
	Objekat: Nepokretni privremeni objekat Fiksna radiokomunikaciona stanica	Lokacija: KP 5968/2, KO Sutonina, Opština Herceg Novi <small>Lukovlja br. 15 u Opštini Herceg Novi (prema planu - Program izvođenih objekata u okviru izvođenja radova na Opštini Herceg Novi za period 2019-2023 godine)</small>
Glavni inženjer: arh. Marko Bešović, dipl.ing.	Vrsta teh. dok.: IDEJNO RJEŠENJE	Oznaka projekta:
Odgovorni inženjer: arh. Srđan Pavićević, dipl.ing.	Dio teh. dok.: ARHITEKTURA	Razmjera: 1:500
Saradnik: arh. Zoran Branković, dipl.ing.	Prilog: ŠIRA SITUACIJA	Br. priloga / Br. strana: 01
Datum izdavanja / M.P.: Decembar, 2022.god.	Datum revizije:	

Sl.2.a.3. Šira situacija

Sl.2.a.4. Situacija na terenu

b) Relativni obim, kvalitet i regenerativni kapacitet prirodnih resursa

Prirodni resursi u okruženju na zadovoljavajućem nivou, u smislu očuvanosti, te da ih treba i dalje pažljivo koristiti.

Pedološke, geomorfološke, geološke i hidrogeološke karakteristika terena

Pedološke karakteristika terena

Karakteristike i stanje zemljišta u Opštini Herceg Novi, su direktna posljedica uticaja prirodnih faktora i uticaja čovjeka kao faktora stvaranja zemljišta. Obalno područje Opštine Herceg Novi, dio je padine Bokokotorskog zaliva, gdje je današnji nivo mora usporio odnos erodiranog materijala prema svojoj prirodnoj erozionoj bazi (dno doline), pa su stvoreni veliki naplavinski nanosi u Kutskom i Sutorinskom polju veoma povoljni kao poljoprivredno zemljište. Od obale ka planini nalaze se različiti tipovi zemljišta: mediteranska crvenica (tera rosa), planinske crvenice tipa Buavica, plitka skeletna crvenica, odnosno Buavica, dok u depresijama taloženje materijala sa viših terena je uslovlila stvaranje srednje dubokog i dubokog zemljišta. Duboka Crvenica i duboka Buavica pod izmjenjenim uslovima pedoklime, gube znatan procenat organskih materijala, te kao posljedica toga, javlja se smeđa boja ovih zemljišta. Unutar ova dva tipa, na glinovitim, laporovitim i drugim trošnim podlogama, stvara se smeđe zemljište. U zoni uticaja Jadranske klime to je smeđe primorsko zemljište na flišnoj seriji, a u planinskoj zoni to je smeđe humusno zemljište. Oko naselja duž priobalnog pojasa Opštine Herceg Novi, stvorena su smeđa antropogena zemljišta na terasama. Radom rijeka i bujičnih potoka duž priobalnog dela, stvorena su mlađa, genetski nerazvijena zemljišta, duluvijum i aluvijalno-deluvijalna zemljišta. Dramatičan reljef karakteriše malo učešće poljoprivrednog zemljišta, značajno učešće šumskog, ali degradiranog zemljišta i relativno veće učešće neplodnog zemljišta. Odnos poljoprivrednog i šumskog zemljišta davno je narušen širenjem poljoprivrednog, ali se sada proces dešava u obrnutom smjeru spontano. Korišćenje poljoprivrednih površina, na području Herceg Novog, svedeno je na marginalnu mjeru, uglavnom kao dopunska ili usputna djelatnost.

Geološke karakteristika terena

Teren opštine Herceg Novi je vrlo komplikovane geološke građe, pa je to jedno od najsloženijih područja u jugoistočnom dijelu Dinarida. Zastupljene su naslage vrlo promjenljivog litološkog sastava, a njihov je strukturni položaj intenzivno poremećen tektonskim pokretima. Regionalno posmatrano, područje pripada geotehničkoj jedinici Budva – Bar („Cukali Zona“). Na ovom području razvijeni su raznovrsni sedimenti Trijasa, Jure, Krede, Tercijara i kvartarnih tvorevina, a dio terena pokriven je antropogenim naslagama.

Hidrogeološke karakteristika terena

Za područje Opštine Herceg-Novog prema litološkom sastavu, stupnju deformacija stijena na površini kao i položaju izvora i ponora, izdvojene su 4 osnovne grupe stijena različitih hidrogeoloških osobina:

- Dobro vodopropusne naslage pukotinske poroznosti;
- Slabo vodopropusne naslage pukotinske poroznosti;

- U cjelini vodopropusne naslage;
- Naslage promjenljive vodopropusnosti, relativno male debljine.

Hidrogeološka funkcija stijena je u direktnoj zavisnosti od građe terena i položaja stijena u formiranim strukturnim formama. Mogu se razlikovati dva osnovna medija za formiranje i kretanje podzemne vode i to:

- podzemne vode vezane za okrunjene karbonatne stijene,
- podzemne vode vezane za naslage intergranularne poroznosti.

Hidrogeološke pojave

Na formiranje i kretanje podzemne vode, u najvećem dijelu utiče odnos vodopropusnih karbonatnih i vodonepropusnih klastičnih stijena unutar opisanih struktura, kao i uticaj mora, ukoliko su strukture bočno potopljene. Osnovni smjer kretanja podzemne vode je zapad – istok u visokom području «Cukali zone», tako da glavna podzemna voda teče prema Morinjskom zalivu.

Bokokotorski zaliv sa geografskog i okeanografskog stanovišta predstavlja zatvoreni bazen sa specifičnim hidrografskim i dinamičkim karakteristikama. Komunikacija sa otvorenim dijelom Jadrana odvija se kroz prolaz rt Oštri – rt Mirište koji je širok svega 2794 metra. Ukupna zapremina Bokokotorskog zaliva je nešto malo manja od 2.5 milijardi m³ morske vode i varira u toku godine zavisno od količine atmosferskih padavina. Prosječni godišnji dotoci slatke vode cijene se na 15 – 20 m³ /s, a mogu dostići i 200 m³ /s. U poređenju sa otvorenim dijelom crnogorskog mora ovaj bazen ispoljava svoje specifičnosti u pojedinim klimatološkim, hidrološkim i hidrografskim elementima. To uslovljava velike godišnje, sezonske, mjesečne i dnevne varijacije fizičko-keanografskih karakteristika mora, zbog čega je utvrđivanje zakonitosti nekih promjena i procesa jako složeno. Podaci o morskim strujama, talasima i morskim mijenama kao i drugim okeanografskim parametrima za Bokokotorski zaliv kao i za kompletno crnogorsko primorje su veoma oskudni. Npr. nije poznato da su posljednje skoro četiri decenije u Bokokotorskom zalivu uopšte vršena mjerenja morskih struja na organizovan i sistematičan način dok mjerenja talasa instrumentima nisu vršena nikada. Kao osnovni izvor podataka o strujama i većini drugih okeanografskih parametara za Bokokotorski zaliv i danas služe i mjerenja i studije rađeni tokom osme decenije prošlog vijeka za projekt rješavanja

Seizmološke karakteristike terena

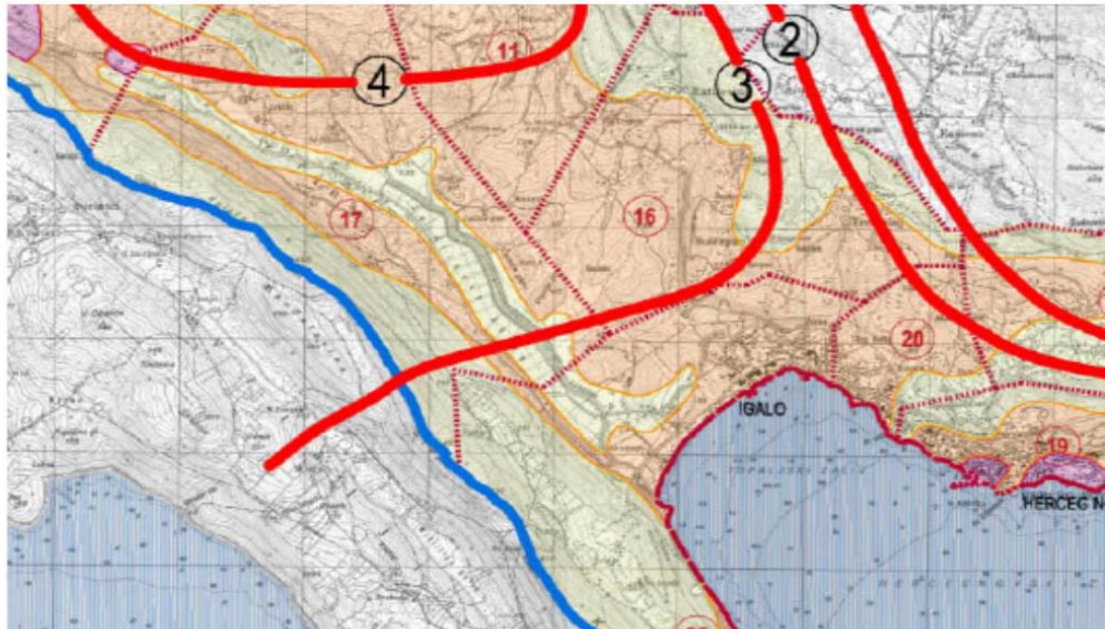
Utvrđeno je da je seizmičnost primorskog pojasa genetski povezana sa pokretima blokova, u ovom dijelu kore, koji su formirani poslije glavne faze ubiranja Dinarida (Iaramijska tektonska faza), kao posljedica permanentne subdukcione aktivnosti jadranske mase u graničnoj zoni, prema Dinaridima. Pri tome su seizmički najaktivniji tektonski šavovi, odnosno zone dubokih rasjeda, koje su aktivne u dužem periodu vremena.

Područje Igala spada u seizmičku zonu u kojoj se očekuje mestimična pojava dinamičke nestabilnosti lokalne geotehničke sredine u uslovima zemljotresa.

Prema karti seizmičke mikrorajonizacije urbanog područja Herceg Novog predmetno područje pripada zoni sa osnovnim stepenom seizmičkog intenziteta IX° MCS.

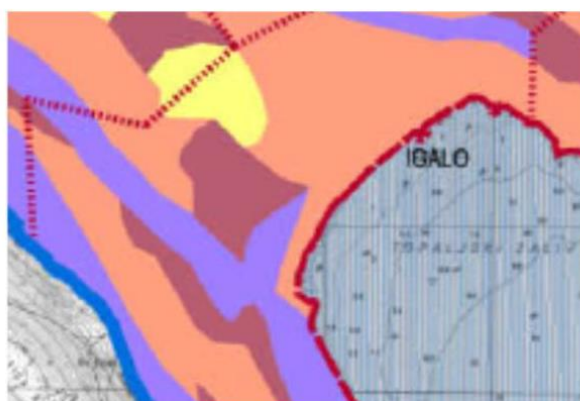
- Stijene nosivosti veće od 20 N/cm², pripadaju sve vezane ili čvrste stijene.
- Nosivost 12 - 20 N/cm², vezana je uglavnom za grupu poluvezanih naslaga u čijem sastavu prevladavaju pjeskovita glina, odlomci i blokovi krečnjaka.

-Nosivost 7 N/cm² zabilježena je u pjeskovitim sedimentima proluvijalnih konusa u kojima su u priobalnom dijelu bile registrovane pojave likvifakcije.

Karta seizmičkog rizika

- seizmički stabilna zona
- zona umjerenog potencijala seizmičke nestabilnosti
- zona visokog potencijala seizmičke nestabilnosti
- intenzitet maksimalnog seizmičkog rizika

KAT.	LITOLOŠKI OPIS	NAGIB TERENA	DUBINA DO VODE	STABILNOST TERENA	NOSIVOST TERENA	SEIZMIČNOST
I	vezane karbonatne i glinovite stijene, poluvezane naslage pjeskovita gina	0°-10° za čvrste stijene, 0°-5° za poluvezane stijene	1.5 - 4.0m i više od 4.0m	stabilan i uslovno stabilan	7 - 20 N/cm ² i 20 N/cm ²	B3 C1 C2
II	vezane karbonatne i glinovite stijene i poluvezane glinovite naslage	10°-20° za vezane stijene, 0°-10° za poluvezane stijene	1.5 - 4.0m i više od 4.0m	stabilan i uslovno stabilan	12 - 20 N/cm ² i 20 N/cm ²	B3 C1 C2 C3
III	vezane karbonatne i glinovite stijene, poluvezane i nevezane naslage	20°-30° za vezane stijene, 10°-20° za poluvezane stijene, 10°-20° za nevezane stijene	0 - 4.0m i više od 4.0m	stabilan i uslovno stabilan	7 N/cm ² i 7 - 20 N/cm ²	B3 C1 C2 C3 D
IV	vezane, poluvezane i nevezane naslage	30° za vezane stijene, 20°-25° za poluvezane stijene, do 10° za nevezane stijene	0 - 4.0m i više od 4.0m	stabilan i uslovno stabilan	7 - 20 N/cm ² i 20 N/cm ²	B3 C1 C2 D N

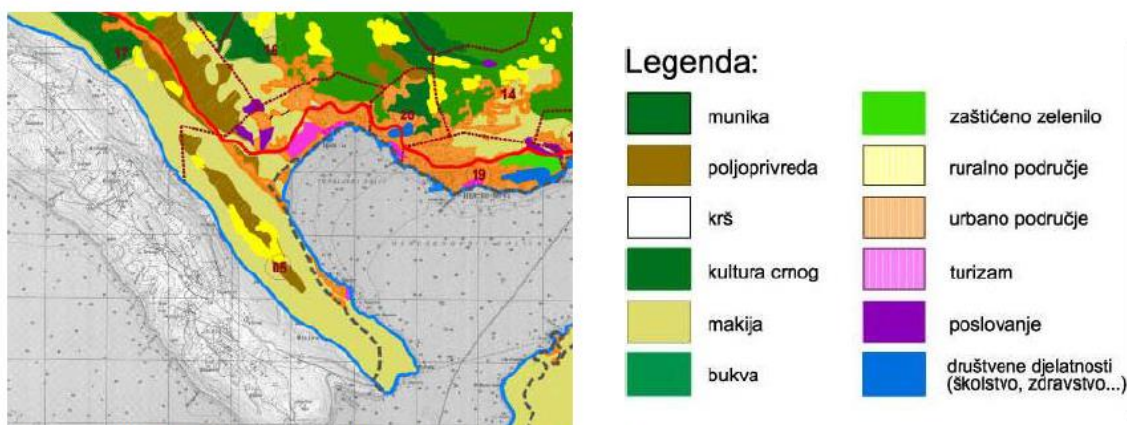
Sl. 2.b.1. Karta seimičkog rizika i karta podobnosti terena za urbanizaciju

Opis flore i faune, zaštićenih prirodnih dobara, rijetkih i ugroženih divljih biljnih i životinjskih vrsta i njihovih staništa

Biolška raznovrsnost kopna

Flora i vegetacija

Primorski dio Crne Gore pripada Mediteranskom biogeografskom regionu. Mediteranska regija, u opštem smislu, obuhvata zonu tvrdolisnih, zimzelenih šuma crnike i njenih degradacionih stadijuma razvijenih u uslovima mediteranske klime na podlozi tipa terra rossa. Ove formacije su u tipičnom obliku razvijene samo na dijelovima obale koje su direktno okrenute moru, na plitkom tlu i tvrdim krečnjacima, dok se na staništima sa silikatnom ili mekanom karbonatnom podlogom i dubljim zemljištima javlja listopadna termofilna vegetacija. Eumediteranski vegetacioni pojas zahvata uzak priobalni pojas koji se visinski prostire do 300 (500) mnm. Klimatogena zajednica je zimzelena tvrdolisna šuma hrasta crnike (*Quercus ilex*). Iz ovog tipa su se sekundarno, uglavnom pod direktnim ili indirektnim nepovoljnim uticajem čovjeka (sječe, krčenja, požari, ispaša i dr.), razvili vrlo značajni i rasprostranjeni degradacijski stadiji vegetacije (teško prohodna makija, različiti tipovi gariga i kamenjara, zatim šume alepskog bora)

Slika: Izvod iz PP Opštine herceg Novi - Postojeće stanje korišćenja prostora

U priobalnom pojasu hercegnoškog zaliva od Rta Kobila do ušća Sutorine, razvijena je gusta i teško prohodna makija koja pripada asocijaciji *Orno-Quercetum ilicis* H-ić (šumska zajednica hrasta crnike i crnog jasena). Ovaj tip vegetacije daje karakterističan pečat cjelokupnom pejzažu. Odrasla stabla crnike (*Quercus ilex*) su relativno rijetka. Karakteristične vrste makije su u prvom redu zimzeleni žbunovi: *Quercus ilex* (crnika, česvina), *Myrtus communis* (mirta, mrča), *Arbutus unedo* (planika), *Phillyrea media* (obična zelenika), *Erica arborea* (veliki vrijes), *Juniperus oxycedrus* (primorska kleka), *Juniperus phoenicea* (primorska somina), *Laurus nobilis* (lovor), *Pistacia lentiscus* (tršlja), *Pistacia terebinthus* (primorska smrdljika), *Viburnum tinus* (lemprika), *Cistus villosus* (obični bušin), *Cistus salviaefolius* (kaduljasti bušin), *Spartium junceum* (žukva), *Olea europaea ssp. oleaster* (divlja maslina), *Smilax aspera* (tetivika), *Clematis flammula* (skrobot), *Rubia peregrina* (broćika), *Rubus ulmifolius* (primorska kupina), *Rosa sempervirens* (zimzelena ruža), *Lonicera implexa* (božje drvce), *Asparagus acutifolius* (šparoga), *Ruscus aculeatus* (kostrika), *Tamus communis* (bljušt), *Calycotome infesta* (kapinika), *Helichrysum italicum* (smilje), *Paliurus spina christi* (drača), *Coronilla emerus ssp. emeroides* (šibika), *Fraxinus*

ornus (crni jasen) i dr. Ostaci nekadašnjih maslinjaka (*Olea europaea*) utkani su u makiju u vidu pojedinačnih stabala i mozaičnih skupina. Sastojine i grupe alepskog bora (*Pinus halepensis*) i čempresa (*Cupressus sempervirens*) obrastaju manje površine. Makija ima višestruki značaj: štiti zemljište od erozije, obezbjeđuje hranu i sklonište za brojne životinjske vrste, ima estetsku vrijednost i daje autentičan mediteranski karakter pejzažu. Mnoge vrste biljaka su aromatične, pa daju specifični miris cijelom području. Zbog svega toga, u većini mediteranskih zemalja je izražena tendencija za zaštitom i očuvanjem makije uprkos činjenici da ovaj tip staništa nije na zvaničnim evropskim listama zaštićenih staništa. Stepenn ugroženosti staništa od antropogenog uticaja:

- Stepenn osjetljivosti makije uslovljen je intenzitetom antropogenog uticaja i ocjenjuje se kao: veliki (poslije požara prirodna obnova je veoma spora i dugotrajna a često ne dovodi do ishodnog stanja ekosistema) do umjeren - mali (pod umjerenim antropogenim uticajima: selektivna sječa stabla za ogrijev i grana za ishranu koza).
- Stepenn ugroženosti uslovljen jačinom antropogenog uticaja na komponente biodiverziteta je umjeren - veliki (krčenje, paljenje, izgradnja).

Daljom degradacijom makije nastala je vegetacija gariga. To su niske, otvorene i prorijeđene zimzelene, a manjim dijelom i listopadne šikare, sastavljene uglavnom od heliofilnih elemenata, pretežno grmova i polugrmova. Pripadaju svezi Cisto-Ericion. Dominantne vrste asocijacije *Erico-Cistetum cretici* su: veliki bušin (*Cistus villosus*), krkavina (*Frangula rupestris*), nar (*Punica granatum*), drača (*Paliurus spina christi*), tetivka (*Smilax aspera*), primorski vriješ (*Satureja montana*), pelin (*Salvia officinalis*), dubačac (*Teucrium capitatum*), vrste iz familije orhideja i dr.

Zajednice suvih travnjaka i kamenjarskih pašnjaka sveze *Cymbopogo-Brachypodion ramosi* predstavljaju krajnji stepen degradacije makije. U ovom tipu staništa javljaju se sljedeće vrste: žuto smilje (*Helychrisum italicum*), *Allium sphaerocephalon*, *Brachypodium ramosum*, zvončić (*Campanula lingulata*), pelim (*Salvia officinalis*), zvjezdasta djetelina (*Trifolium stellatum*), buhač (*Tanacetum cinerarifolium*), bodljikava mlječika (*Euphorbia spinosa*), vrste iz familije orhideja i dr. Na obalnim grebenima i stijenama razvijene su halofitske zajednice reda *Crithmo-Staticetalia*. Imaju malu pokrovnost (oko 5%) što je tipično za ovaj tip vegetacije. Stijene najbliže moru, koje su najviše izložene prskanju morskih talasa, obrastaju vrste *Limonium cancellatum*, *L. anfractum* i *Crithmum maritimum*. Bez obzira na florističko siromaštvo ovaj tip habitata je veoma važan.

Fauna

Insekti

Usljed narušavanja prirodnog ambijenta proces smanjenja brojnosti i iščezavanja pojedinih vrsta leptira prolazi kroz određene faze. Glavna prijetnja za populacije leptira jeste gubitak njihovog staništa usljed izgradnje, povećane učestalosti i intenziteta požara, turističkog razvoja, klimatskih promjena itd. Eksploatacijom i krčenjem površina pod šumskim obrstom uništavaju se stara stabla pa je sve manje uslova za opstanak ksilofagnih i saproksilnih vrsta insekata. Pregled vrsta na predmetnom području (IUCN status u Evropi: kategorija LC - least concern, NT - near threatened; Habitat Direktiva Savjeta 92/43/EEC Annex; Bernska Konvencija i Lista zaštićenih vrsta u Crnoj Gori): Dnevni leptiri (*Lepidoptera*)- *Carcharodus alceae*(LC), *Ochlodes venatus*(LC), *Celastrina argiolus*(LC), *Lampides boeticus*(LC), *Lycaena phlaeas*(LC), *Polyommatus Icarus*(LC), *Charaxes jasius*(LC), *Limenitis reducta*(LC), *Polygonia egea*(LC), *Pyronia tithonus*(LC), *Vanessa atalanta*(LC), *Vanessa cardui*(LC), *Iphiclides podalirius*(LC; zaštićena vrsta u CG), *Papilio machaon* (LC; zaštićena vrsta u CG), *Pieris brassicae*(LC), *Pieris rapae*(LC), *Colias croceus*(LC). Tvrdokrilci (*Coleoptera*)- *Buprestis splendens* (EN; HD II/IV; BERN II), *Osmoderma eremita* (NT; HD II/IV; BERN II), *Oryctes nasicornis* (zaštićena vrsta u CG).

Vodozemci i gmizavci

Na ovom području se mogu sresti vrste od međunarodnog (Bernska konvencija o očuvanju Evropske divljine i prirodnih staništa; Bernska konvencija o očuvanju migratornih vrsta divljih životinja; CITES konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim divljim vrstama biljaka i životinja; Direktiva o staništima - Habitat Directive 92/43/EEC Annex) i nacionalnog značaja (zaštićene Rješenjem o stavljanju pod zaštitu pojedinih biljnih i životinjskih vrsta): Vodozemci - velika zelena žaba (*Pelophylax ridibunda*), zelena krastača (*Pseudepidalea viridis*), gatalinka (*Hyla arborea*); Gmizavci - zidni gušter (*Podarcis muralis*), kraški gušter (*Podarcis melisellenis*), ljuskavi gušter (*Algiroides nigropunctatus*), oštroglavi gušter (*Dalmtolacerta oxycephala*), zelembać (*Lacerta viridis*), veliki zelenbać (*Lacerta trilineata*), blavor (*Pseudopodusa podus*), šarka (*Vipera berus*), poskok (*Vipera ammodytes*), prugasti smuk (*Elaphe quatuorelineata*), obični smuk (*Zamenis longissimus*), šareni smuk (*Zamenis situla*), kopnena kornjača (*Testudo hermannii*).

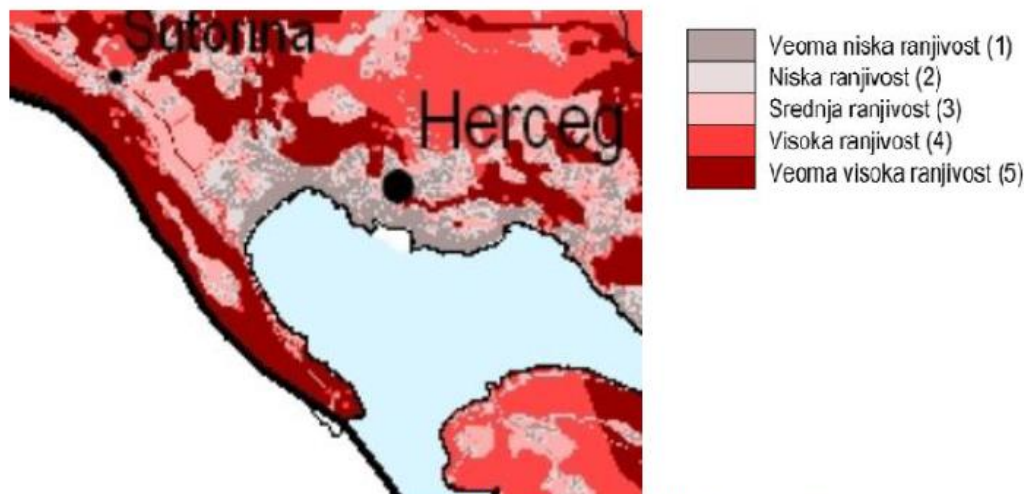
Ptice

Pregled vrsta ptica koje se mogu sresti na ovom području sa konzervacijskim statusom na međunarodnom (Ptičja direktiva; Bernska konvencija; Bernska konvencija; Evroazijski

sporazum o migratornim vrstama; CITES - Konvencija o međunarodnom prometu vrstama divlje flore i faune) i nacionalnom nivo (zakonom zaštićene u Crnoj Gori): gavka (*Gavia stellate*), ćubasti gnjurac (*Podiceps cristatus*), crnovrati gnjurac (*Podiceps nigricollis*), zovoj (*Puffinus puffinus*), vranac (*Phalacrocorax carbo*), mišar (*Buteo buteo*), kobac (*Accipiter nisus*), sivi soko (*Falco peregrinus*), bekasina (*Gallinago gallinago*), sinji galeb (*Larus cachinnans*), obični galeb (*Larus ridibundus*), kukavica (*Cuculus canorus*), zelena žuna (*Picus viridis*), sirijski djetlić (*Dendrocopos syriacus*), čvorak (*Sturnus vulgaris*), svraka (*Pica pica*), kreja (*Garullus glandarius*), vrana (*Corvus cornix*), pliska (*Motacila alba*), crvendać (*Eritacus rubecula*), mediteranska sjenica (*Sylvia atricapilla*), plavetna sjenica (*Parus caeruleus*), brgljez (*Sitta europea*), srednji čvorak (*Lanius senator*), zebla (*Fringila coelebs*).

Sisari

Područje u ekološkom smislu predstavlja značajno stanište za sisare koji su tipični stanovnici makije. Pregled vrsta sa konzervacijskim statusom na međunarodnom (IUCN status, Direktiva o staništima - Habitat Directive 92/43/EEC Annex, Bernska konvencija, CITES konvencija o međunarodnoj trgovini ugroženim divljim vrstama biljaka i životinja) i na nacionalnom nivou (zakonom zaštićene vrste u Crnoj Gori): zec (*Lepus europaeus*), šakal (*Canis aureus*), lisica (*Vulpes vulpes*), divlja svinja (*Sus scrofa*), divlja mačka (*Felis silvestris*), vuk (*Canis lupus*), kuna bjelica (*Martes foina*), kuna zlatica (*Martes martes*), jazavac (*Meles meles*), tvor (*Putorius putorius*), lasica (*Mustela nivalis*), šumski miš (*Apodemus sylvaticus*), tipični domaći miš (*Mus musculus*), domaći miš (*Mus domesticus*), sivi pacov (*Rattus norvegicus*), jež (*Einaceus concolor*), kao i vrste iz reda slijepih miševa koje su zakonom zaštićene u Crnoj Gori (dugoprsti večernjak - *Myotis capaccinii*, resasti večernjak - *Myotis natterer*, dugouhi večernjak - *Myotis bechsteini*, barski večernjak - *Myotis dasycneme*, mali noćnik - *Nyctalis leisleri*, patuljasti slijepi mišić - *Pipistrellus pipistrellus*, mali šišmiš - *Pipistrellus kuhli*, južni potkovičar - *Rhinolophus Euryale*, sredozemni potkovičar - *Rhinolophus blasii*).

Slika: Ranjivost za biodiverzitet¹¹

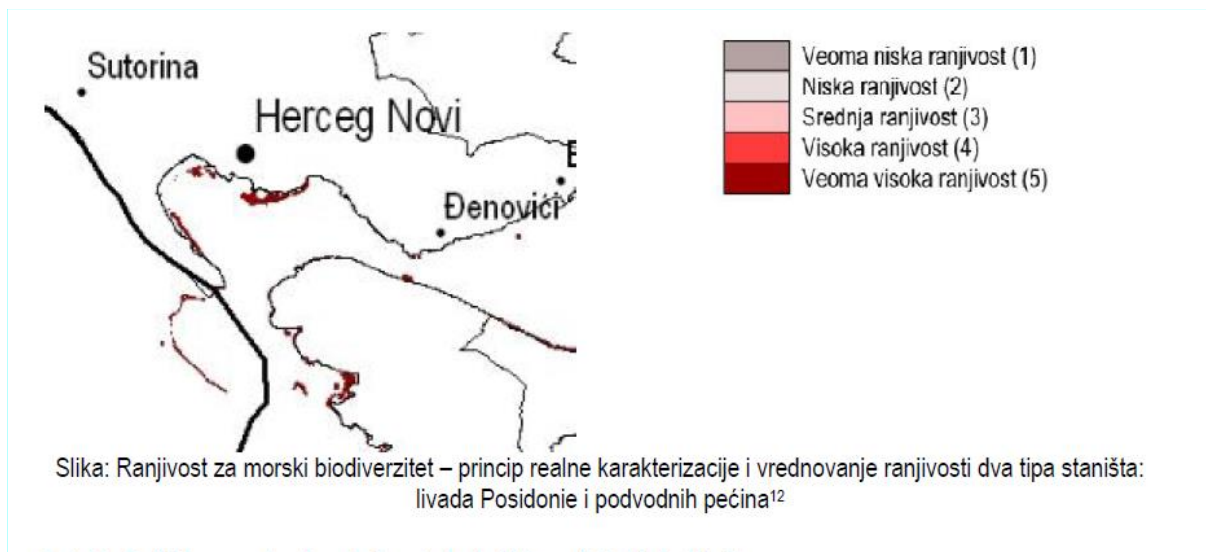
Područje hercegNovskog zaliva se nalazi u neposrednom kontaktu sa otvorenim more pa su vrijednostiparametara koji utiču na kvalitet morske vode znatno drugačiji u odnosu na ostali dio Bokokotorskog zaliva.

Ovo područje se karakteriše veoma vrijednim prirodnim resursima kao što je u Igalu postojanje ljekovitog peloida i izvora mineralne vode. Taj najjuvčeni dio topljanskog zaliva je veoma plitak, s prosječnom dubinom 8,6 m, ujedno je i najurbanizovaniji prostor u opštini. U stvaranju ljekovitog blata značajnu ulogu ima morska cvjetnica *Posidonia oceanica*. Ova morska vrsta je na listi zaštićenih kako domaćom tako i međunarodnom legislativom. Što se tiče područja Boke kotorske najviše je ima na samom ulazu u zaliv. Jako je osjetljiva na zagađenje tako da ulivanje otpadnih voda u more smanjuje providnost što posidoniji onemogućava obavljanje fotosinteze. Jedan metar kvadratni livade posidonije, koja predstavlja „pluća mora“, proizvede dnevno do 14 litara kiseonika bez kojeg ono ne bi moglo da obnavlja svoj živi svijet.

Sem posidonije na području hercegnovskog zaliva uspješno raste i *Cymodocea nodosa* koja je nešto otpornija na smanjenje kvaliteta okoline. Brojne alge su veoma dobro razvijene na pojedinim lokacijama infralitorala i formiraju zajednicu fotofilnih algi. Karakteristični graditelji ovih zajednica su *Padina pavonica*, *Cystoseira barbata*, *Peyssonnelia squamaria*, *Wurdemannia miniata*, *Dictyota dichotoma*, *Chaetomorpha linum*, *Corallina officinalis*, *Codium bursa*, *Codium tomentosum*, *Codium vermicularis*, *Lithophyllum racemosum*, *Laurencia obtusa*, *Halimeda tuna*, *Ulva lactuca* i *Cutleria multifida*.

Od predstavnika životinjskog svijeta u hercegnovskom akvatorijumu su prisutni predstavnici svih životinjskih grupa. Među zabilježenim vrstama dosta ih je koje su po nekom osnovu na listama zaštićenih u domaćem i međunarodnom zakonodavstvu. Po brojnosti vrsta svakako se ističe filum mekušaca.

Među graditeljima bentosnih zajednica dna hercegnovskog zaliva mogu se naći i sledeće vrste *Porifera Chondrilla nucula*, *Dysidea avara*, *Ircinia sp.*, *Aplysina earophoba*, *Acanthella acuta*, *Spirastrella cunctatrix*, *Crambe crambe*, *Hymeniacidon perlevis*, *Spongia officinalis*, *Cnidaria Cladocora caespitosa*, *Balanophyllia europea*, *Condylactis aurantiaca*, *Anemonia sulcata*, *Anellida Sabella pavonina*, *Protula sp.*, *Serpula vermicularis*, *Branchiomma bombyx*, *Sabella spallanzanii*, *Pomatoceros triqueter*, *Mollusca Pinna nobilis*, *Arca noe*, *Ostrea edulis*, *Pecten jacobaeus*, *Lutraria magna*, *Muricopsis cristata*, *Callista chione*, *Venus verucosa*, *Haliotis tuberculata*, *Mimachlamys varia*, *Donax trunculus*, *Acanthocardia paucicostata*, *Barbatia barbata*, *Patela caerulea*, *Chiton olivaceus*, *Mytilus galloprovincialis*, *Tyrodina perversa*, *Crustacea Balanus perforates*, *Bryozoa Myriapora truncate*, *Schizobrachiella sanguinea*, *Madrepora membranacea*, *Echinodermata Astropecten bispinosus*, *Marthasterias glacialis*, *Coscinasterias tenuispina*, *Echinaster sepositus*, *Ophiotrix fragilis*, *Amphiura chiajei*, *Paracentrotus lividus*, *Sphaerechinus granularis*, *Echinocardium cordatum*, *Brissopsis lyrifera*, *Holothuria tubulosa*, *Holothuria polii*, *Tunicata Phallusia mamillata*, *Halocynthia papillosa*, *Polysyncraton lacazei*.

Pregled osnovnih karakteristika pejzaža

Istaknuti elementi pejzaža su strma i stjenovita obala, zimzelena vegetacija, kameniti grebeni, kao i netaknuti ekosistem koji se razvio na ovom prostoru. Postojeću vegetaciju čini makija, karakteristična za veći deo crnogorske obale.

Pregled zaštićenih objekata i dobara kulturno-istorijske baštine

Na području obuhvata plana DSL “Sektor 1” nalaze se građevine koje predstavljaju vrijednosti vojnoinženjerske arhitekture austrougarskog odbrambenog sistema na Jadranu sa kraja XIX vijeka. Na lokaciji katastarske oznake kat.parc. 5968 i 5969 K.O. Sutorina, konstatuje se prisustvo arhitektonskih struktura koje su vrijednovane kao potencijalna nepokretna kulturna dobra - ukupno pet građevina, uz koje neraskidivu prostorno-funkcionalnu cijelinu čine memorijalni kompleks na vrhu glavice i podzemna baterija u priobalju, tj. ukupno sedam objekata.

Osnovna supstruktura i infrastruktura kulturnih dobara na pomenutoj lokaciji je izgrađena u periodu između 1885 -1887. god. za vrijeme austrougarske vladavine, a koristila se aktivno do 1918. god. ipasivno, za vojne potrebe, do kraja šesdesetih godina dvadesetog vijeka. U toku Drugog svjetskog rata, pod italijanskom upravom izgrađeni su podzemni prostori za obalsku bateriju. Nakon rekonstrukcije i modernizacije obalnog puta od Igala do ponte Oštro, koji se na najvisočijoj koti lokacije kod tvrđave Gornja Kobila odvaja od strane trase i tada naziva „vojni put“, ova lokacija dobija na atraktivnosti položaja i moguću turističku funkciju. Sedamdesetih godina XX vijaka, plato uz put, iznad lokacije uvala Bačvice, korišten je kao gradska deponija krutog otpada. Vlasništvo nad lokacijom prelazi 1990. god sa vojne na opštinsku.

Područje opštine Herceg Novi ulazi u “buffer” zonu Prirodnog i kulturno – istorijskog područja Kotora, kao područja svjetske baštine pod UNESCO zaštitom.

Podaci o naseljenosti, koncentraciji stanovništva i demografskim karakteristikama u odnosu na planirani projekat

Područje Herceg Novog je atraktivno sa stanovišta pogodnih klimatskih uslova društveno-ekonomskog prosperiteta, što mu daje posebno privlačnu snagu za konstantan priliv stanovništva, čime dobija podsticaj i za dalji razvoj.

Prostorna struktura demografskog razvoja je u funkciji razdaljine od centralnih zona i sa sljedećim karakteristikama:

Tendencija porasta broja stanovnika u opštinskom centru, koja se preslikava na urbani pojas (koji se i fizički širi) i periurbanu - neposrednu kontakt zonu stagnacija sa tendencijom radikalnog opadanja broja stanovnika u zaleđu.

Stanovništvo Herceg Novog prema podacima MONSTATATA po popisu iz 2011. godine broji 30 864 građana, što iznosi 4,98% ukupnog stanovništva Crne Gore.

c) Apsorpcioni kapacitet prirodne sredine

Apsorpcione karakteristike ovog lokaliteta su relativno dobre, s obzirom na lokaciju, ali ih treba racionalno koristiti.

Predmetna lokacija se nalazi na katastarskoj parceli broj 5968/2 KO SUTORINA, Područna jedinica HERCEG NOVI, koordinate: (42°25'38.32"N 18°31'22.83"E).

Lokacija se nalazi na samoj obali mora.

Predmetnu lokaciju karakteriše bogatstvo biljnih zajednica.

Na području obuhvata plana DSL "Sektor 1" nalaze se građevine koje predstavljaju vrijednosti vojnoinženjerske arhitekture austrougarskog odbrambenog sistema na Jadranu sa kraja XIX vijeka. Na lokaciji katastarske oznake kat.parc. 5968 i 5969 K.O. Sutorina, konstatuje se prisustvo arhitektonskih struktura koje su vrijednovane kao potencijalna nepokretna kulturna dobra - ukupno pet građevina, uz koje neraskidivu prostorno-funkcionalnu cijelinu čine memorijalni kompleks na vrhu glavice i podzemna baterija u priobalju, tj. ukupno sedam objekata.

3. OPIS PROJEKTA

a) Opis fizičkih karakteristika cjelokupnog projekta

Tip objekta:

Fiksna radiokomunikaciona stanica- nepokretni privremeni objekat.

Lokacija:

Parcela: KP 5968/2 , KO SUTORINA, Područna jedinica HERCEG NOVI
Koordinate: (42°25'38.32"N 18°31'22.83"E)

PREMA: „GRAFIČKOM DIJELU IZMJENA I DOPUNA PROGRAMA PRIVREMENIH OBJEKATA U ZONI MORSKOG DOBRA ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA PERIOD 2019-2023”

Lokacija br 1: Sutorina

Broje lokacije: 1.5

Pozicija na katastarskoj mapi

Sl.3.a.1.Predmetna lokacija (pozicija planiranog objekta)

Ciljevi projekta

Ključni cilj projekta je proširenje postojećeg VTMIS sistema sa novim lokacijama za instalaciju opreme I obnova postojeće IT infrastrukture. Prjoritetom uglavnom predviđa instalaciju novih senzora (Radara, AIS baznih stanica, glasovne i DSC komunikacione sisteme, elektro i optičke sisteme, meteo stanice, itd), nove ICT infrastrukture, ostale nove infrastrukture (UPS-ove, elektro instalacije jake i slabe struje, tornjeve i konstrukcije za kačenje opreme, objekte u vidu kontejnera za smještaj instalacija, itd), egronomske operaterske konzole, video zidove itd.

Sva pomenuta oprema i softver će biti integrisani u postojeći VTMIS i Network Management System softver za koji će na kraju biti izvršena migracija na novu IT infrastrukturu.

Ovim projektom će se omogućiti UPSIUL CG da poveća efikasnost i efektivnost upravljanja povećanim obimom pomorskog saobraćaja održavajući sigurnost i razdvajanje saobraćaja u svim vremenskim uslovima. UPSIUL CG će ovim projektom znatno unaprijediti pregled situacije, vrijeme odgovora, krizni menadžment i bezbjednost u oblasti pomorstva u Crnoj Gori.

Namjena

Objekat za instalaciju radarske i antenske opreme, linkova, kamera i meteo senzora u sklopu projekta „Nabavka opreme za Vessel Traffic Monitoring Information System (VTMIS) – faza II“ za potrebe Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama Crne Gore

Dimenzije

Visina tornja na koji se kači oprema je 25 m.

Uz toranj se postavlja kontejner za smještaj instalacija približnih dimenzija B/L/H≈3,1/6,1/2,975m; objekti su postavljeni na armiranobetonskoj temeljnoj ploči B/L/H≈6,0/12,0/1,0 m koja se nalazi u nivou terena a po čijem obodu se postavlja zaštitana metalna transparentna ograda visine ≈ 2,0 m.

Opis

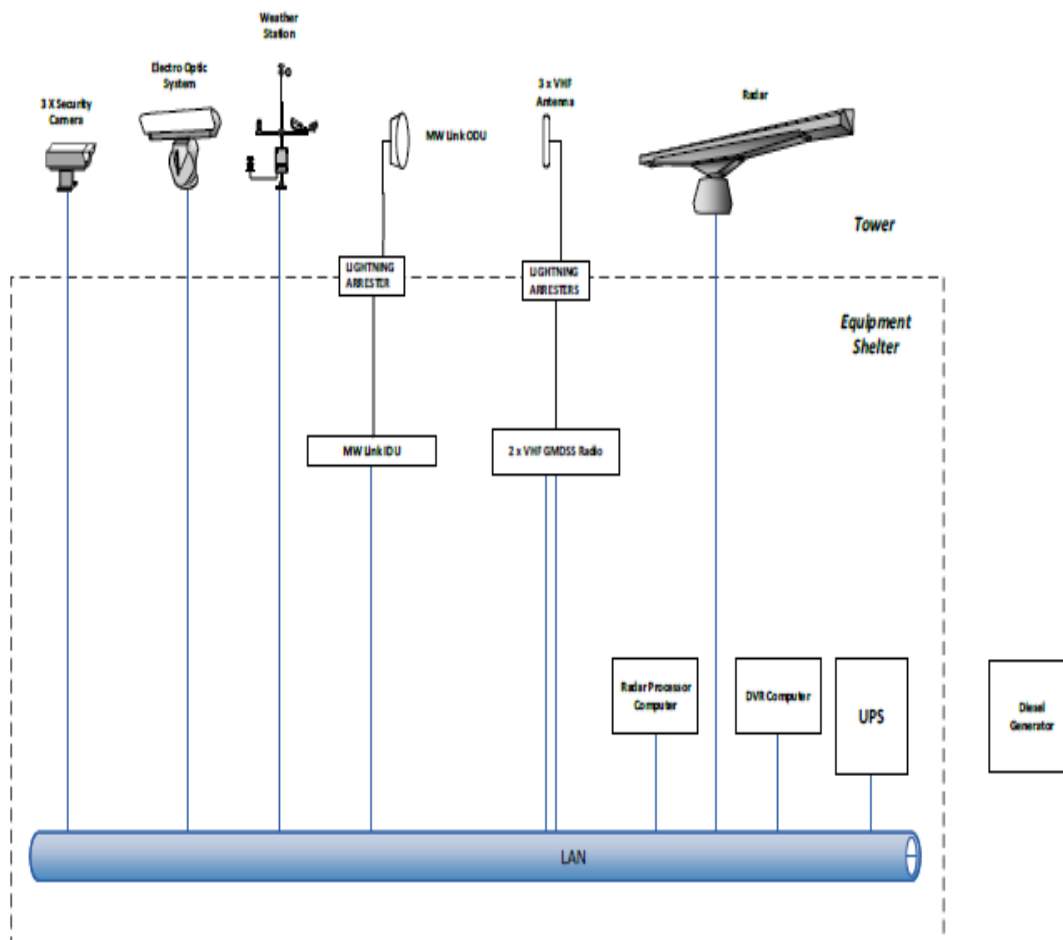
U sklopu projekta „Nabavka opreme za Vessel Traffic Monitoring Information System (VTMIS) – faza II“ a za potrebe Uprave pomorske sigurnosti i upravljanja lukama Crne Gore predviđena je nabavka I instalacija radarske i antenske opreme, linkova, kamera i meteo senzora na pomenutoj lokaciji na Rtu Kobila.

Objekat se sastoji od čeličnog tornja na koji se montira navedena oprema a uz koji je postavljen kontejner za smještaj instalacija. Toranj i kontejner su postavljeni na armirano betonskoj temeljnoj ploči u nivou terena a po čijem obodu se postavlja zaštitana metalna transparentna ograda. Objekat je priključen na elektroenergetsku mrežu za napajenje električnom energijom u skladu sa uslovima izdatim od nadležnih službi.

Krajnji korisnik

Uprava pomorske sigurnosti i upravljanja lukama Crne Gore

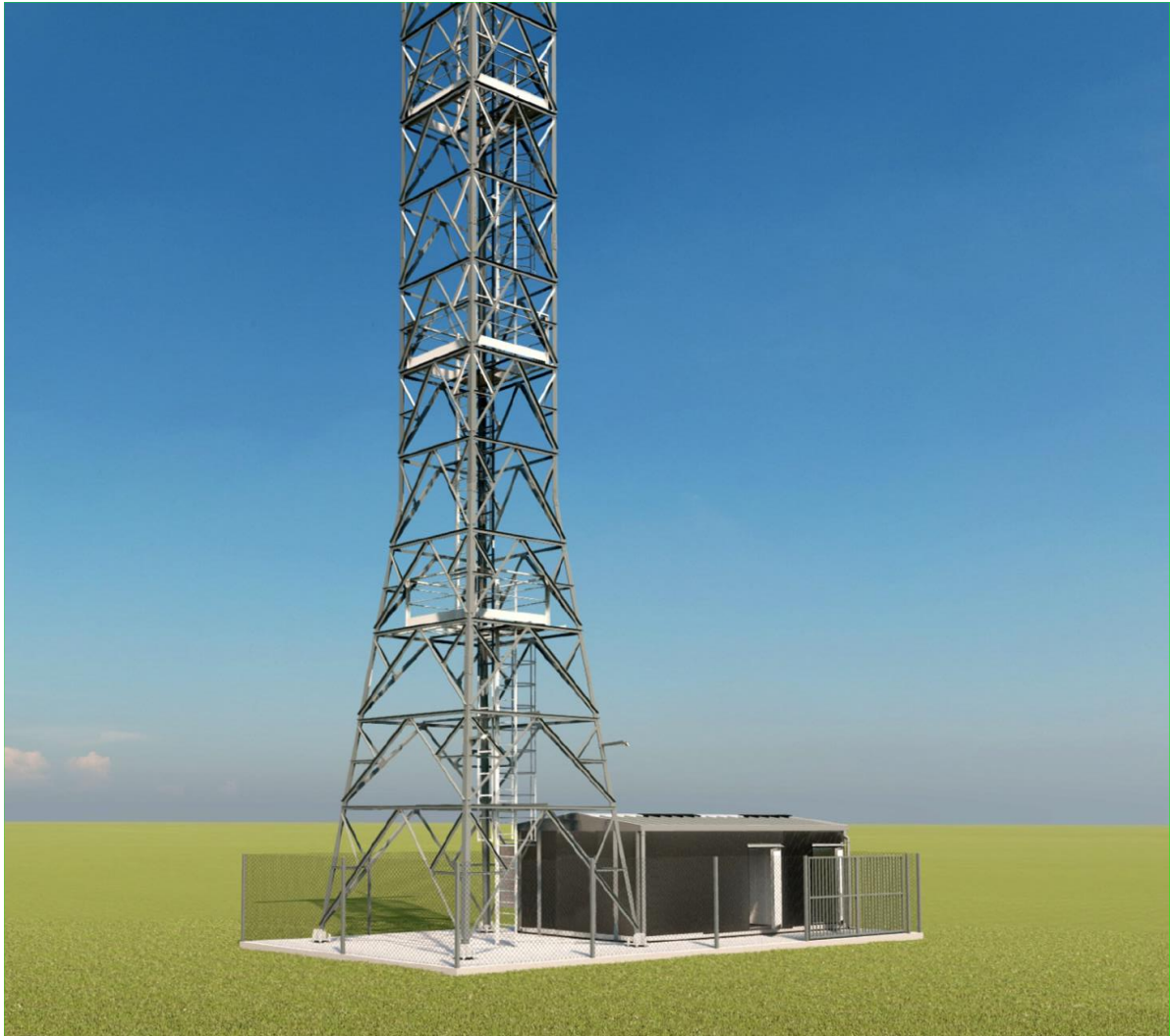
Spisak opreme planirane za instalaciju na novim lokacijama u okviru projekta VTMISS - faza II: Senzori koji će biti instalirani na lokaciji Rt Kobilica su dio velikog nacionalnog sistema koji doprinosi znatnom povećanju bezbjednosti navigacije na kopletnom priobalnom području Crne Gore. Instalacije na ovoj lokaciji će obezbijediti povećanu pokrivenost i unaprijediti sposobnosti Sistema.

Sl.3.a.2. Oprema koja se planira instalirati na Rtu Kobilica

Tab.3.a.1.Spisak opreme koja se planira instalirati na Rtu Kobila

Ref.	Article	Qty
1	ICS OceanGard Radar XSSR-2018NS/EM1/H (up mast configuration) complete with 200W Solid State Transceiver, 18- foot Horizontal Polarisation Antenna, Safety Switch, etc.	1
2	Radar Processor - Productiva Quadro Mini PC + Cambridge Pixel SPx Server Software	1
3	Weather Station Lufft WS-600-UMB consisting of the following sensors: air (temperature, humidity, pressure), wind (speed, direction, and precipitation (intensity, quantity)	1
4	Short-Medium Range Videotec NXPTZ Series 2 Electro-Optical System	1
5	Elman RTV-1159 VHF DSC Transceiver	2
6	Elman TY-010NG VHF Antenna	3
7	Equipment Rack (including all accessories), Network Switch, Router etc.	1
8	Axis M1135-E Network Camera	3
9	Digital Video Recorder - Productiva Quadro Mini PC + Milestone VMS Software	1
10	Tower (25m)	1
11	Equipment Shelter	1
12	Communications Link - Nokia UBT-C 18GHz ODU, MSS-E IDU, 1ft Antenna, etc.	1
13	UPS Riello Sentryum 15 KVA including gel battery cabinet	1
14	Diesel Generator Filippini F-MI17TK 30 KVA including 1000L Fuel Tank	1
15	Set of Installation Materials	1

Sl.3.a.3. 3D prikaz instalirane opreme

b) Veličina projekta

Visina tornja na koji se kači oprema je 25 m.

Ukupna površina objekta je 6 m².

c) Kumuliranje sa efektima drugih projekata

Navedeni projekat ne može izazvati kumuliranje sa efektima drugih projekata.

Realizacija projekata ove vrste ne može biti u suprotnosti sa okruženjem.

d) Korišćenje prirodnih resursa i energije, naročito tla, zemljište, vode i biodiverziteta

Objekat će biti priključen na elektroenergetsku mrežu za napajenje električnom energijom u skladu sa uslovima izdatim od nadležnih službi.

Površina zemljišta za postavljanje objekta iznosi 6 m².

e) Stvaranje otpada i tehnologija tretmana otpada(reciklaža,prerada, odlaganje i sl.)

Građevinski otpad

Građevinski otpad će se privremeno skladištiti odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i svakodnevno odvoziti sa predmetne lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore 64/11 i 39/16).

Komunalni otpad

Sav komunalni otpad će odvoziti preduzeće nadležno za te poslove D.O.O. „ČISTOĆA“ HERCEG NOVI, sa kojim će investitor sklopiti Ugovor o pružanju usluga.

Ambalažni otpad

Ambalažni otpad, nastao tokom raspakivanja opreme (papir, karton, najlon) će se sakupljati, odlagati na određeno mjesto i sukcesivno odvoziti u centre za otkup sekundarnog otpada.

f) Zagađivanje, štetno djelovanje i izazivanje neprijatnih mirisa, uključivanje emisije u vazduh, ispućtanje u vodotoke, odlaganje na zemljište, buku, vibracije, toplotu, jonizujuća i ne jonizujuća zračenja.

Izvor zagađenja životne sredine iz ovakvih objekata su emisije izduvnih gasova mehanizacije sa gradilišta

Negativne posledice u fazi izgradnje objekta se javljaju kao rezultat iskopavanja zemlje, transporta, kao i ugrađivanja velikih količina građevinskog materijala. Posledice su povećan nivo buke, emisija izduvnih gasova mehanizacije sa gradilišta i raznošenje čestica prašine prilikom radova. Pošto se radi o manjem objektu, negativni uticaji su neznatni.

Zagađenja životne sredine u fazi izgradnje objekta su privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

Buka

Iz tehničkog opisa izvođenja projekta može se zaključiti da će u ovoj fazi doći do povećanog nivoa buke koja nastaje usled rada mehanizacije i ručnih alata. Najveći nivo buke se može očekivati u fazi iskopa i tokom pripreme terena za polaganje nadzemnih instalacija.

Buka je privremenog karaktera, po obimu i intenzitetu ograničena.

Uticao vibracija

U toku izvođenja projekta na lokaciji će biti prisutna pojava vibracija usljed rada građevinskih mašina i kretanja kamiona. Međutim, vibracije su periodičnog karaktera, jer traju dok se obavlja izvođenje projekta, odnosno dok radi građevinska operativa, bez značajnijeg uticaja na okolinu.

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja neće biti prisutni.

g) Rizik nastanka accidenta

Djelatnost će se obavljati u skladu sa zakonskim propisima te će rizik nastanka udesa (akcidenta) biti sveden na najmanju moguću mjeru. Negativni uticaji i efekti se multiplikuju u slučaju udesnih situacija koje se vrlo rijetko dešavaju ali se ipak mogu desiti. Sagledavajući namjenu prostora definisanu za predmetno područje i postojećim stanjem kvaliteta životne sredine, nameće se zaključak da je mogući ograničavajući faktor daljeg razvoja područja povećani nivo buke koji potiče od izgradnje objekta i blizine prometne saobraćajnice, generalno povećano aerozagađenje koje je porijeklom od blizine i sa šireg lokaliteta opštine Herceg Novi. U cilju prevencije, pripravnosti i odgovora na moguće udesne situacije, nosilac Projekta će projektovati sistem protiv-požarne zaštite, pri čemu će analiza požarno-eksplozivne ugroženosti morati da sadrži sledeće:

- evidentiranje zapaljivih materija koje su prisutne u navedenim objektima sa navođenjem njihovih fizičko-hemijskih osobina i njihov način korišćenja,
- požarno opterećenje i
- specifikaciju stabilne i mobilne PP opreme

h) Rizici za ljudsko zdravlje

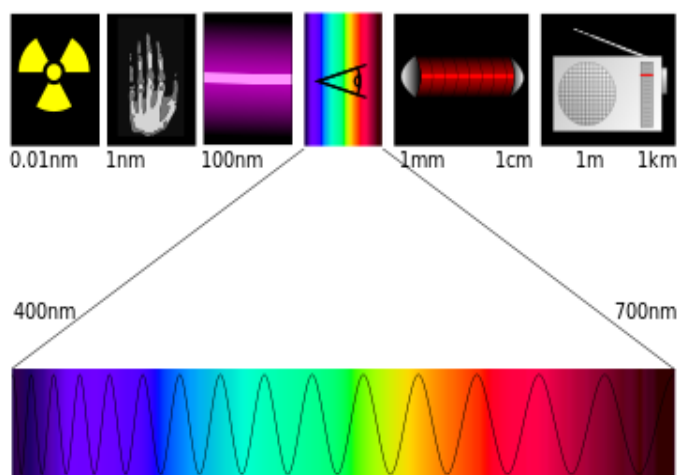
Izgradnjom i funkcionisanjem projekta neće biti ugroženo zdravlje radnika i korisnika usluga.

Djelatnost će se obavljati u skladu sa zakonskim propisima te neće postojati rizik za ljudsko zdravlje.

4. VRSTE I KARAKTERISTIKE MOGUĆIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

Nejonizujuće zračenje, za razliku od jonizujućeg, je elektromagnetno zračenja koje nema dovoljno energije za uklanjanje elektrona iz atoma ili molekula kako bi formiralo jon (ili naelektrisane čestice) u toku međusobnog sudara. Umesto toga, ono prenosi energiju drugim česticama, i obično dovodi do toplotnog efekta (zagrijavanja). Nejonizujuće zračenje podrazumjeva frekvencije elektromagnetnog spektra u rasponu od 1 herca (Hz) do 3×10^{10} Hz (300 gigaherca) i talasne dužine u rasponu od 10^{-9} metara i niže do 10^{-7} metara. Kako se frekvencija ovih talasa smanjuje, povećava se talasna dužina a smanjuje se energija.

Moderne bežične komunikacije, radari i drugi izvori elektromagnetnog zračenja koriste mikrotalasna područja koja na zemlji ne proizvodi nikakav prirodan izvor, zbog toga se sve više ukazuje na potrebu kvalitetnijeg sagledavanja i svestranijeg pristupa zaštiti Zemlje od prirodi nepoznatog ljudskom rukom stvorenog elektromagnetnog zračenja.

Slika 4.1. Elektromagnetni spektar

Radarski uređaji spadaju u izvore nižefrekventnih oblika nejonizujućeg zračenja, kao što su to uređaji tipa mikrotalasne rerne, uređaji za radio-navigaciju, satelitsku komunikacije, emisionu tehniku radija i televizije, kao i razni drugi uređaji za komunikacije uključujući tu i uređaje za dvosmjernu radio vezu i mobilne telefone.

Savremena istraživanja sve više se bave istraživanjem nelinearnih efekata elektromagnetnog zračenja i materije, tj. učincima koji posredno utiču na fiziologiju i funkciju pojedinih bioloških cjelina, na za sada naučno još nedovoljno izučen način. Radarsko zračenje kao i drugo nejonizujuće zračenje šire se prostorom i prvo ozračuje površinu čovečjeg tijela gde jednim dijelom zraci bivaju reflektovani a drugim dijelom pednetriraju - prodiru u tijelo i bivaju djelimično ili potpuno apsorbovani, deponujući energiju zračenja u tkivu. Deponovana energija koju radarsko zračenja donosi u tijelo, najvažniji je proces međudjelovanja zračenja i tkiva i ona se može izmjeriti u današnje vreme projektovanim savremenim uređajima (npr uređajem engl. RAHAM - Radiation Hazard Meter).

Dubina penetracije - prodora u tijelo je faktor od značajnog uticaja za efekat visokih frekvencija zračenja na biološke sisteme. To najviše zavisi od frekvencije. Elektromagnetna polja u opsegu od jednog megaherca (MHz), prodiru oko deset do 30 cm u telo. U frekvencijskom opsegu za mobilne komunikacije mreže, koje je oko 1 gigaherca (GHz),

elektromagnetno polje prodire samo nekoliko santimetara u biološko tkivo. Za frekvencije iznad 10 gigaherca (GHz) koje se koriste u radarskoj opremi, penetriraju do dubina ispod jednog milimetra. Na još višim frekvencijama apsorpcija elektromagnetskih polja nastaje samo na površini kože.

Akutni efekti po ljudsko zdravlje mogu nastati nakon direktnog izlaganja visokim nivoima ove vrste zračenja i mogu biti ozbiljne opekotine, elektrošokovi, pa čak i smrt (kod osoba sa ugrađenim pejsmejkerom ili sličnim implamtatom).

Hronični efekti po ljudsko zdravlje nakon dugotrajnog direktnog izlaganja ovoj vrsti zračenja su manje jasni. Veliki broj istraživača pokušao je dovesti u vezu izloženost radarskom zračenju i pojavu ozbiljnih oboljenja kao što su leukemija i rak mozga. Međutim, ni jedan eksperiment nije ponovljen pod istim uslovima pa se nije došlo do istih rezultata. U posljednje vreme pojavljuje se veliki broj studija o tome da radarsko zračenje može izazvati mutagene efekte kod ljudi ili životinja. Veći deo donosi zaključke da radarsko zračenje ne može štetno delovati na ljudski organizam na taj način, ali postoje i one koje govore da bi se to ipak moglo dogoditi. Jedna od tih je studija MAES-a govori da zračenje ljudskih ćelija frekvencijom 954 MHz pri 1.5 V/kg nije izazvalo direktno oštećenje DNK lanca, ali je povećala broj hromozoma oštećenih hemijskim kancerogenom.

a) Veličina i prostorni obuhvat uticaja projekta

Područje Herceg Novog je atraktivno sa stanovišta pogodnih klimatskih uslova društveno-ekonomskog prosperiteta, što mu daje posebno privlačnu snagu za konstantan priliv stanovništva, čime dobija podsticaj i za dalji razvoj.

Prostorna struktura demografskog razvoja je u funkciji razdaljine od centralnih zona i sa sljedećim karakteristikama:

Tendencija porasta broja stanovnika u opštinskom centru, koja se preslikava na urbani pojas (koji se i fizički širi) i periurbanu - neposrednu kontakt zonu stagnacija sa tendencijom radikalnog opadanja broja stanovnika u zaleđu.

Stanovništvo Herceg Novog prema podacima MONSTATA po popisu iz 2011. godine broji 30 864 građana, što iznosi 4,98% ukupnog stanovništva Crne Gore.

Predmetna lokacija se nalazi na katastarskoj parceli broj 5968/2 KO SUTORINA, Područna jedinica HERCEG NOVI, koordinate: (42°25'38.32"N 18°31'22.83"E).

Ukupna površina zemljišta, koju zauzima objekat, iznosi 6 m².

b) Priroda uticaja

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u vazduhu

Svi uticaji koji se tiču izgradnje objekata imaju privremeni karakter i prestaju nakon realizacije projekta. Pošto se radi o manjem objektu, negativni uticaji su neznatni.

Navedeni radarski i antenski uređaji ne mogu uticati na kvalitet vazduha.

Navedeni radarski i antenski uređaji ne mogu uticati na promjene klimatskih prilika kao ni meteoroloških karakteristika

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u površinskim i podzemnim vodama

Navedeni radarski i antenski uređaji ne mogu negativno uticati na kvalitet voda.

Nivo i koncentracija zagađujućih materija u zemljištu

Navedeni radarski i antenski uređaji ne mogu uticati na kvalitet zemljišta pod uslovom da se odlaganje baterija, koje se koriste za alternativno napajanje odlažu na odgovarajuća mjesta ili u odgovarajuće kontejnere, do njihovog konačnog uklanjanja.

Gubitak i oštećenje biljnih i životinjskih staništa

Prilikom izvođenja i funkcionisanja projekta doći će do vidnog uticaja na karakteristike pejzaža zone u kojoj se nalazi lokacija planiranog objekta.

Prevazilaženje negativnih uticaja postiže se oplemenjivanjem prostora oko objekta, podizanjem višespratnih kultura autohtonog porijekla.

c) Prekogranična priroda uticaja

Obzirom na položaj lokacije projekta ne postoji mogućnost prekograničnog zagađenja vazduha.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje voda kada je ovaj projekat u pitanju.

Ne postoji mogućnost uticaja na prekogranično zagađivanje zemljište kada je ovaj projekat u pitanju

d) Jačina i složenost uticaja

Realizacija projekata ove vrste ne može biti u suprotnosti sa okruženjem. Jačina i složenost uticaja je neznatna.

Što se tiče složenosti uticaja navedeni projekat neće imati uticaja na životnu sredinu jer će se nosilac projekta pridržavati standarda iz oblasti zaštite životne sredine, održivog razvoja, upravljanja otpadom, energetske efikasnosti...

c) Vjerovatnoća uticaja

Vjerovatnoća uticaja očekuje tokom perioda izgradnje objekta.

f) Očekivani nastanak, trajanje, učestalost i ponavljanje uticaja

Učestalost mogućih uticaja može biti prisutna i u toku izgradnje i u toku funkcionisanja projekta, dok će vizuelni efekat biti prisutan čitavo vrijeme.

g) Kumulativni uticaj sa uticajima drugih projekata

Navedeni projekat ne može izazvati kumuliranje sa efektima drugih projekata.

h) Mogućnost efektivnog smanjenja uticaja

Analizirajući projekat, izdvojene su mjere zaštite koje su predviđene tehničkom dokumentacijom, kao i mjere zaštite koje je neophodno dodatno sprovesti u cilju smanjenja mogućeg negativnog uticaja projekta na životnu sredinu.

5. OPIS MOGUĆIH ZNAČAJNIH UTICAJA PROJEKTA NA ŽIVOTNU SREDINU

a) Očekivane zagađujuće materije

Izvor zagađenja životne sredine iz ovakvih objekata su emisije izduvnih gasova mehanizacije sa gradilišta

Negativne posledice u fazi izgradnje objekta se javljaju kao rezultat iskopavanja zemlje, transporta, kao i ugrađivanja velikih količina građevinskog materijala. Posledice su povećan nivo buke, emisija izduvnih gasova mehanizacije sa gradilišta i raznošenje čestica prašine prilikom radova. Pošto se radi o manjem objektu, negativni uticaji su neznatni.

Tehnološke otpadne vode

Tehnološki otpadnih voda nema.

Sanitarne fekalne vode

Sanitarno fekalnih voda nema.

Buka

Funkcionisanjem, radarski i antenski uređaji ne proizvode nikakvu buku ni vibracije, takođe nema ni toplotnih, ni hemijskih dejstava.

Uticaj vibracija

U toku izvođenja projekta na lokaciji će biti prisutna pojava vibracija usljed rada građevinskih mašina i kretanja kamiona. Međutim, vibracije su periodičnog karaktera, jer traju dok se obavlja izvođenje projekta, odnosno dok radi građevinska operativa, bez značajnijeg uticaja na okolinu.

Funkcionisanjem, radarski i antenski uređaji ne proizvode nikakvu buku.

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja

Uticaji toplote, jonizujućeg i nejonizujućog zračenja neće biti prisutni.

Građevinski otpad

Građevinski otpad će se privremeno skladištiti odvojeno po vrstama građevinskog otpada u skladu sa katalogom otpada i svakodnevno odvozi sa predmetne lokacije, shodno Zakonu o upravljanju otpadom (Sl.list Crne Gore 64/11 i 39/16).

Komunalni otpad

Sav komunalni otpad će odvoziti preduzeće nadležno za te poslove D.O.O. „ČISTOĆA“ HERCEG NOVI, sa kojim će investitor sklopiti Ugovor o pružanju usluga.

Ambalažni otpad

Ambalažni otpad, nastao tokom raspakivanja opreme (papir, karton, najlon) će se sakupljati, odlagati na određeno mjesto i sukcesivno odvoziti u centre za otkup sekundarnog otpada.

b) Korišćenje prirodnih resursa

Ukupna površina zemljišta koje će zauzimati objekat iznosi 6 m².

6. MJERE ZA SPRJEČAVANJE, SMANJENJE ILI OTKLANJANJE ŠTETNIH UTICAJA

Analizirajući moguće štetne uticaje planiranog projekta na životnu sredinu, mogu se prepoznati određene mjere i postupci kojima će se obezbjediti potrebni ekološki uslovi, koji omogućavaju da se uticaj predmetnog objekta svede u granice prihvatljivosti. Ako se karakteristike prirodne sredine i postojeće stanje životne sredine počnu razmatrati istovremeno sa tehničko-tehnološkim karakteristikama planiranih aktivnosti, a to je ovde bio slučaj, preventivnim mjerama zaštite može se postići da se degradacija životne sredine smanji i spriječeni mogući štetni uticaji na životnu sredinu.

Imajući ovo u vidu, izdvojene su mjere zaštite koje su predviđene tehničkom dokumentacijom, kao i mjere zaštite koje je neophodno dodatno sprovesti u cilju smanjenja mogućeg negativnog uticaja used „POSTAVLJANJE NEPOKRETNOG PRIVREMENOG OBJEKTA - LOKACIJA OZNAČENA BR. 1.5 (RT KOBILA) U OPŠTINI HERCEG NOVI - PREDVIĐENA PROGRAMOM PRIVREMENIH OBJEKATA U ZONI MORSKOG DOBRA ZA OPŠTINU HERCEG NOVI ZA PERIOD OD 2019. DO 2023.“, NOSIOCA PROJEKTA UPRAVE POMORSKE SIGURNOSTI I UPRAVLJANJE LUKAMA –BAR , na životnu sredinu, na najmanju moguću mjeru.

a) Mjere predviđene zakonom i drugim propisima, normativima i standardima i rokovi za njeno sprovođenje

Opšte mjere zaštite uključuju sve aktivnosti propisane planovima višeg reda koji su u skladu sa opštom globalnom strategijom na očuvanju i unapređenju životne sredine a koje su definisane zakonskim propisima. U ove mjere zaštite ubrajamo sledeće:

- sve aktivnosti koje su određene kroz lokalne planove najvišeg reda, treba ispoštovati i nove aktivnosti usaglasiti sa datom planerskom dokumentacijom višeg stepena,
- ispoštovati sve regulative koje su vezane za granične vrednosti intenziteta određenih faktora kao što su buka, zagađenje vazduha, zagađenje voda i dr. mjere zaštite treba da određene izdvojene uticaje dovedu na nivo dozvoljenog intenziteta u okviru konkretnog investicionog poduhvata,
- uredno pratiti stanje životne sredine organizovanjem službi za konkretno mjerenje podataka na terenu,
- uraditi planove održavanja planiranih elemenata vezanih za zaštitu životne sredine (održavanje zelenila, uređaja za prečišćavanje tehnološki otpadnih voda i slično.).

U administrativne mjere zaštite ubrajamo sve one aktivnosti koje treba preuzeti da se kasnije ne dese određene pojave koje mogu ugroziti željena očekivanja i zakone.

U ove mjere zaštite spadaju sledeće:

- sankcionisati moguću individualnu izgradnju u neposrednom okruženju koji nijesu u skladu sa planskom dokumentacijom,
- obezbjediti nadzor prilikom izvođenja radova radi kontrole sprovođenja propisanih mjera zaštite od strane stručnog kadra za datu oblast,

- obezbjediti instrumente, u okviru ugovorne dokumentacije koju formiraju investitor i izvođač o neophodnosti poštovanja i sprovođenja propisanih mjera zaštite.

b) Mjere koje će se preduzeti u slučaju udesa (akcidenta)

- u slučaju da dođe do požara (postupati po upustvima iz protivpožarnog elaborata);

1. Nosioc projekta je dužan da vatrogasnu opremu održava u ispravnom stanju i da zaposlene upozna sa njihovim korišćenjem.

2. U slučaju akcidentnih situacija obaveza je Nosioca projekta da izvrši sanaciju i remedijaciju terena i dovede ga u prvobitno stanje.

Požar kao elementarna pojava dešava se slučajno, praktično može da nastane u bilo kojem dijelu predmetnog objekta, a njegove razmjere, trajanje i posljedice ne mogu se unaprijed definisati i predvidjeti. Kao primarnu preventivnu mjeru neophodno je primijeniti racionalna projektantska rješenja, koja obezbjeđuju veći stepen sigurnosti ljudi i materijalnih dobara. Osnovni koncept svakog projektanta sadrži stav, da je u toku požara iz objekta najbitnije izvršiti blagovremenu i sigurnu evakuaciju ugroženih osoba, a sam objekat tretirati u drugom planu, imajući u vidu da se on može obnoviti.

Sa stanovišta zaštite od požara, u razmatranje se prije svega uzimaju sljedeće činjenice:

- sprječavanje nastanka požara – primjenom „aktivnih“ ili „primarnih“ mjera,
- gašenje požara u ranoj-početnoj fazi,
- predvidjeti bezbjednu evakuaciju ugroženih osoba i vrijedne opreme,
- gašenje i lokalizacija požara i
- očuvanje integriteta i stabilnosti objekta.

Sprječavanje nastanka požara u objektu najefikasnije se vrši primjenom negorivih materijala u elementima njegove konstrukcije gdje je god to moguće. U tom smislu treba izvršiti zamjenu materijala koji je lakše zapaljiv ili ima veću toplotnu moć, sa materijalom koji ima manju temperaturu paljenja i manju toplotnu moć. U aktivnu mjeru takođe spada i smanjenje ukupne količine masenog požarnog opterećenja u objektu, čime se smanjuje temperatura termičkih procesa, žarište požara, temperatura plamena i iskri itd, a takođe treba voditi računa da izvor toplote ne bude u blizini gorivih predmeta.

Gašenje pilot (malog – početnog) plamena koji je nastao nakon gubitka kontrole nad vatrom je moguće priručnim sredstvima, nekada čak i gašenjem običnom cipelom po žarištu požara. Za kontrolu požara dok je u početnoj fazi i njegovu ranu likvidaciju najbolje je rješenje koristeći mobilne aparate za gašenje koji mogu koristiti sva lica (čak i djeca, stari i iznemogli) itd.

Ukoliko se požar nije uspio ugasiti jednim „S“ ili „CO₂“ aparatom, već se otrgao kontroli potrebno je sprovesti veću intervenciju – gašenje treba da pristupi veći broj lica sa više opreme (aparata za početno gašenje i unutrašnjom hidrantskom mrežom). Nakon toga se može početi i sa evakuacijom, imajući u vidu da jedan broj lica nije vičan stručnoj intervenciji, pa u mnogim slučajevima oni svojom panikom ometaju intervenciju. Da bi se obezbijedila efikasna evakuacija potrebno je obezbjediti integritet konstrukcije na putnim komunikacijama i ambijentne karakteristike ispod faktora opasnosti u vremenu evakuacije.

Gašenje požara treba da pruži izgled na uspjeh i kada je žarište veliko i nekoliko desetina m². U ovoj fazi koriste se stabilne instalacije za gašenje uz učešće pripadnika profesionalne vatrogasne jedinice. Postupak gašenja sprovodi se po sljedećim fazama:

I – faza;

Podrazumijeva isključenje električne energije i pristup gašenju požara ručnim aparatima ili vodom iz hidrantske mreže, ako materija koja gori to dozvoljava.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „S“ od 6 i 9 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- _ u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat do mjesta požara,
- _ izvući osigurač pokretne ručice na ventilu aparata,
- _ dlanom udariti pokretnu ručicu na ventilu aparata,
- _ sačekati 5 sekundi, i
- _ okrenuti mlaznicu prema požaru i pritisnuti pokretnu ručicu do kraja.

Vrijeme djelovanja je 18 sekundi, a domet mlaza iznosi 4 m.

Za korišćenje aparata za početno gašenje požara tipa „CO2“ od 5 kg potrebno je obaviti radnje sljedećim redoslijedom:

- _ u što kraćem vremenskom periodu obezbijediti aparat na mjesto požara,
- _ otvoriti ventil do kraja, i
- _ okrenuti mlaznicu prema požaru.

Vrijeme djelovanja je 6 sekundi a domet mlaza iznosi 4 m.

- _ obavijestiti vatrogasnu jedinicu, i
- _ obavijestiti pripadnike Ministarstva unutrašnjih poslova, a po potrebi hitnu medicinsku službu.

II – faza;

Nastupa kada se primijenjenim postupcima i radnjama u prvim stepenom nije uspio ugasiti požar. Dolaskom pripadnika vatrogasne jedinice oni preuzimaju ulogu rukovodjenja akcijom gašenja, sprovodeći neophodne poteze i radnje. Svi prisutni su podređeni komandi rukovodioca akcije gašenja, slijede njegova uputstva i ne smiju se preduzimati samovoljne akcije i radnje.

III – faza;

Ovaj stepen nastupa kod požara većeg intenziteta tj. kada prethodnim postupcima nije došlo do njegove likvidacije. Rukovodilac akcije gašenja putem radio-veze obavještava vatrogasnu jedinicu i svoje pretpostavljene, tražeći pojačanje u ljudstvu i tehnicima. Do dolaska pojačanja a po potrebi i drugih spasilačkih ekipa nastoji se ne dozvoliti da se požar dalje širi, koristeći raspoloživa protivpožarna sredstva i opremu. Po dolasku komandira ili njegovog zamjenika, rukovodilac akcije gašenja upoznaje svoje pretpostavljene o trenutnoj situaciji, a oni nakon toga preduzimaju komandu i rukovode akcijom gašenja. Svi izvršiocima su tada pod njegovim komandom, samostalno ne preduzimaju akcije a oni su odgovoran za sve radnje do konačne likvidacije požara.

Uslove za zaštitu životne sredine treba ispuniti na tri nivoa: u fazi projektovanja, u fazi izgradnje i u fazi korišćenja.

U cilju zaštite životne sredine neophodno je pridržavati se važećih zakonskih propisa i normativa, a kojima su obuhvaćena sledeća područja: urboekologija, zaštita od požara, zaštita od buke, termotehnička zaštita objekta i zaštita od zagađenja zemljišta i vazduha.

Tehnologija građenja i upotreba potrebne mehanizacije, moraju biti prilagođene komunalnim odlukama koje štite uslove planiranih objekata, očuvanje sredine i sanitarno-higijenske mjere za očuvanje prostora.

c) Planovi i tehnička rješenja zaštite životne sredine (reciklaža, tretman, dispozicija otpadnih materija, rekultivacija, sanacija i drugo....)

Uređivanje zaštite od radarskog zračenja, zasniva se na sledećim načelima:

- **načelo zabrane**

- izlaganje radarskim zračenjima iznad propisane granice i svako nepotrebno izlaganje radarskim zračenjima nije dozvoljeno;

- **načelo srazmernosti**

- uslovi i dozvoljenost korišćenja izvora radarskog zračenja (radara) od posebnog interesa se određuju i cijene prema koristi koju njihovo korišćenje pruža društvu u odnosu na potencijalne rizike nastupanja štetnog dejstva usled njihovog korišćenja, uzimajući u obzir nivo i trajanje izloženosti stanovništva u konkretnom slučaju, starosnoj i zdravstvenoj strukturi potencijalno izloženog stanovništva, način, vrijeme i mjesta korišćenja takvog izvora, prisustvo drugih izvora sa različitim frekvencijama, kao i druge relevantne okolnosti konkretnog slučaja;

- **načelo javnosti**

- podaci o radarskim zračenjima dostupni su javnosti;

Crna Gora je donijela Zakon o zaštiti od nejonizujućeg zračenja ("Sl. list Crne Gore", br. 35/13 od 23.07. 2013. godine). U Zakonu je predviđeno da se počne primjenjivati tek od 01.07.2015. godine. Međutim, još uvijek nijesu sačinjeni nacrti pravilnika i drugih podzakonskih akata koji moraju biti usvojeni prije početka primjene Zakona. Do usvajanja Zakona i podzakonskih akata treba koristiti propise Evropske Unije.

Pošto Crna Gora nije donijela Pravilnik o granicama izlaganja nejonizujućim zračenjima navodimo primjer koji je usklađen sa propisom EU: Bazična ograničenja izlaganja stanovništva električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima (0 Hz do 300 GHz) jesu ograničenja u izlaganju vremenski promenljivim izvorima elektromagnetskih polja (niskofrekventni, visokofrekventni, uključujući radio frekvencijske, mikrotalasne i dr.), koja su zasnovana neposredno na utvrđenim zdravstvenim efektima i biološkim pokazateljima.

Fizičke veličine kojima se ova ograničenja određuju, u zavisnosti od frekvencije polja, jesu: gustina magnetskog fluksa ili magnetna indukcija (B), gustina struje (J), specifični nivo apsorbovanja energije (SAR), i gustina snage (S).

Bazična ograničenja izloženosti stanovništva električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima (0 Hz do 300 GHz) sadržana su u tabeli 6.1.

Tab. 6.1. Bazična ograničenja izloženosti stanovništva električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima (0 Hz do 300 GHz)

Frekventni opseg	Gustina magnetskog fluksa B (mT)	Gustina struje J (mA/m ²)	SAR uprosečen za celo telo (W/kg)	SAR lokalizovan na glavu i trup (W/kg)	SAR lokalizovan na ekstremitete (W/kg)	Gustina snage S (W/m ²)
0 Hz	40					
>0-1 Hz		8				
1-4 Hz		8/f				
4-1000 Hz		2				
1000 Hz-100 kHz		f/500				
100 kHz-10 MHz		f/500	0,08	2	4	
10 MHz-10 GHz			0,08	2	4	
10-300 GHz						10

Referentni granični nivoi jesu nivoi izlaganja stanovništva električnim, magnetskim i elektromagnetskim poljima koji služe za praktičnu procenu izloženosti, kako bi se odredilo da li postoji verovatnoća da bazična ograničenja budu prekoračena.

Referentni granični nivoi iskazuju se zavisno od visine frekvencije polja prema sledećim parametrima: jačina električnog polja E (V/m), jačina magnetskog polja H (A/m), gustina magnetskog fluksa B (μT), gustina snage (ekvivalentnog ravnog talasa) - S_{ekv} (W/m²).

Primjena mjerljivog referentnog graničnog nivoa osigurava poštovanje relevantnog bazičnog ograničenja.

Referentni granični nivoi sadržani su u tabeli 6. 2.

Tab. 6.2. Referentni granični nivoi

Frekvencija <i>f</i>	Jačina električnog polja E (V/m)	Jačina magnetskog polja H (A/m)	Gustina magnetskog fluksa B (μT)	Gustina snage (ekvivalentnog ravnog talasa) S _{ekv} (W/m ²)	Vreme uprosečenja t (minuta)
< 1 Hz	5 600	12 800	16 000		*
1-8 Hz	4 000	12 800/f ²	16 000/f ²		*
8-25 Hz	4 000	1 600/f	2 000/f		*
0,025-0,8 kHz	100/f	1,6/f	2/f		*
0,8-3 kHz	100/f	2	2,5		*
3-100 kHz	34,8	2	2,5		*
100-150 kHz	34,8	2	2,5		6
0,15-1 MHz	34,8	0,292/f	0,368/f		6
1-10 MHz	34,8/ f ^{1/2}	0,292/f	0,368/f		6
10-400 MHz	11,2	0,0292	0,0368	0,326	6
400-2000 MHz	0,55 f ^{1/2}	0,00148 f ^{1/2}	0,00184 f ^{1/2}	f/1250	6
2-10 GHz	24,4	0,064	0,08	1,6	6
10-300 GHz	24,4	0,064	0,08	1,6	68/f ^{1,05}

Na osnovu ovih načela sprovođenje zaštite od radarskog zračenja u većini zemalja svijeta prvenstveno se zasniva na preduzimanju sledećih zakonskih i drugih mjera:

OPŠTE MJERE ZAŠTITE OD RADARSKOG ZRAČENJA

- propisivanje granica izlaganja radarskom zračenju;
- otkrivanje prisustva i određivanje nivoa izlaganja radarskom zračenju;
- određivanje uslova za korišćenje radara od posebnog interesa;
- obezbeđivanje organizacionih, tehničkih, finansijskih i drugih uslova za sprovođenje zaštite od radarskog zračenja;
- vođenje evidencije o radarima i izvorima njihovog zračenja koji su od posebnog interesa;
- označavanje izvora radarskog zračenja od posebnog interesa i zone opasnog zračenja na propisani način;
- sprovođenje kontrole i obezbeđivanje kvaliteta izvora radarskog zračenja od posebnog interesa na propisani način;
- primjena sredstava i opreme za zaštitu od radarskog zračenja;
- kontrola stepena izlaganja radarskom zračenju u životnoj sredini i kontrola sprovedenih mjera zaštite od radarskog zračenja;
- obezbeđivanje materijalnih, tehničkih i drugih uslova za sistematsko ispitivanje i praćenje nivoa radarskog zračenja u životnoj sredini;
- obrazovanje i stručno usavršavanje kadrova u oblasti zaštite od radarskog zračenja u životnoj sredini;
- informisanje stanovništva o zdravstvenim efektima izlaganja radarskim zračenjima i mjerama zaštite i obavještanje o stepenu izloženosti radarskim zračenjima u životnoj sredini.

Mjere zaštite od previsokog napona dodira

Rješenje se sastoji u pravilno odabranim i pravilno postavljenim osiguračima strujnih kola, kao i automatskim strujnim prekidačima i pravilno dimenzionisanim poprečnim presjecima provodnika.

Zaštita unutar instalacije

Ova zaštita izvodi se tako što se na lokaciji gdje će biti instalirana radarska i antenska oprema, neizolovani djelovi električne instalacije, koji mogu doći pod napon, smještaju u propisane razvodne ormane i priključne kutije.

Zaštita u okviru uređaja

Zaštita u okviru uređaja rješava se tako što se svi djelovi mrežnih ispravljača, koji dolaze pod napon, instaliraju u zatvorena kućišta, koja će biti zaštićena preko uzemljenja i u normalnim uslovima rada ovi djelovi neće biti dostupni licima koja rukuju uređajima.

Mjere zaštite od statičkog elektriciteta

Ova zaštita se izvodi tako što se sve metalne mase uređaja i opreme, a posebno antena, antenskih nosača i antenskih kablova, koji mogu doći pod uticaj statičkog elektriciteta, povezuju na pravilno izvedeno gromobransko uzemljenje objekta.

Mjere zaštite od eksplozivnih gasova

Baterije mogu proizvesti eksplozivne gasove. Ukupan baterijski prostor treba da bude adekvatno provjetravan i zaštićen od vatre.

Mjere zaštite za rad na visini

Prilikom montaže radarske i antenske oprema postoji povećan rizik od povređivanja radnika, kao i rizik od povređivanja drugih lica. Zato je neophodno preduzeti odgovarajuće zaštitne mjere predviđene odredbama Zakona o zaštiti na radu. Ove mjere su:

- Za rad na montaži raspoređuju se radnici koji su osposobljeni za rad na visinama i za koje je prethodnim i periodičnim ljekarskim pregledima utvrđena zdravstvena sposobnost za bezbjedan rad na visinama;
- Radna lokacija gdje se antene montiraju prethodno se obezbeđuje jasnim obaveštenjima drugih lica o opasnostima, a oko radnog prostora se postavljaju zaštitne mreže ili trake;
- Radnici koji vrše montažu antena opremaju se odgovarajućim zaštitnim sredstvima za ličnu sigurnost - odgovarajuća užad i veznici, zaštitni pojasevi, prilagodna odeća i obuća i sl.;
- Odgovarajuća zaštitna odjeća je bitna za vrijeme hladnoće;
- Svi uređaji za dizanje tereta moraju biti ispitani i odobreni;
- Za vrijeme rada na antenskom stubu, ukupan personal u oblasti radova mora nositi šlemove;

Mjere zaštite procjene ugroženosti od požara

Uređaji radarske i antenske oprema su smješteni na otvorenom. Prema JUS U.J1.030 ovakav objekat spada u NISKO POŽARNO OPTEREĆENJE.

Do požara može doći zbog nepažnje ljudi (cigareta, šibica i sl.) i usled neispravnosti, preopterećenosti i neadekvatnog održavanja električnih uređaja i instalacija.

Građevinsko – tehničke karakteristike objekta i mjere zaštite

Kompletna predmetna lokacija stanice je projektovana od vatrootpornih materijala koji zadržavaju vatru u propisanim vremenskim intervalima.

Radi sprječavanja pojave požara prije svega treba zabraniti pušenje i upotrebu otvorenog plamena.

Za gašenje eventualnih početnih požara predviđeno je postavljanje mobilnih protivpožarnih odnosno vatrogasnih aparata sa suvim prahom i ugljendioksidom (za klase požara E, a može za klase B i C), tipa S-9 i CO2-5.

Instalacije od značaja za zaštitu od požara

Zaštita od izbijanja požara rješena je pravilnim izborom protivpožarne opreme, koja pri pravilnom izvođenju i propisanom održavanju, ne može biti uzročnik požara.

Elektroinstalacije na lokaciji se sastoje se od:

- ✓ Energetskih ormara
- ✓ Električnih instalacija u cijevnim instalacijama
- ✓ Radarske i antenske oprema

Uređaji se napajaju električnom energijom iz posebnog razvodnog ormara kablovima koji su štice primjenom zaštitnih automatskih prekidača-osigurača sa kratkospojnom i prekostrujnom zaštitom.

Izvršeno je izjednačenje potencijala svih izloženih metalnih djelova i metalnih kućišta opreme.

Blagovremena dojava požarnog akcidenta ostvarena je ugrađenim sensorima temperature u kućišta, čija je funkcija:

- ✓ da automatski isključi napajanje el. energijom svih potrošača u štice prostoru
- ✓ da generiše signal za daljinski prenos do nadzornog centra

Mjere zaštite koje se odnose na zemljište

Odlaganje baterija, koje se koriste za alternativno napajanje moraju se odlagati na odgovarajuća mjesta ili u odgovarajuće kontejnere, do njihovog konačnog uklanjanja, shodno Pravilniku o dozvoljenim količinama opasnih i štetnih materija u zemljištu i metodama za njihovo ispitivanje ("Službeni list RCG", broj 18/97).

d) Druge mjere koje mogu uticati na spriječavanje ili smanjenje štetnih uticaja na životnu sredinu

1. Nosilac projekta mora da posjeduje kompletnu dokumentaciju o izvedenom stanju, ateste za opremu, kao i izvještaje o ispitivanjima;
2. Nosilac projekta mora da posjeduje Pravilnik o radu u kome je definisan postupak za slučaj opisanih mogućih akcidenata, način obuke zaposlenih i zaduženja u takvim situacijama;
3. Manipulativne površine oko objekta se osvjetljava;

7. IZVORI PODATAKA

1. Zakon o procjeni uticaja na životnu sredinu („Sl.list RCG“ br. 75/18).
2. Zakon o životnoj sredini („Sl. list CG“ br. 52/16).
3. Zakon o zaštiti vazduha („Sl. list Crne Gore“, br 25/10, 43/15).
4. Zakon o vodama (“Sl. list RCG”, br. 27/07, i „Službeni list CG” br. 32/11, 47/11, 48/15, 52/16, 55/16, 02/17, 80/17 i 84/18);
5. Zakon o upravljanju otpadom („Sl.list Crne Gore“, br. 64/11 i 39/16).
6. Zakon o zaštiti prirode („Sl.list Crne Gore“, br. 54/16, 18/19).
- 7.. Zakon o prevozu opasnih materija („Sl. list Crne Gore“, br. 33/14,13/18).
8. Zakon o planiranju prostora i izgradnji objekata („Sl. list Crne Gore“, br. 64/17, 44/18, 63/18 i 11/19).
9. Zakon o zaštiti od buke u životnoj sredini („Sl. list Crne Gore“, br. 28/11, 01/14).
10. Zakon o zaštiti buke u životnoj sredini („Sl. list CG”, br. 28/11., 01/14. i 2/18).
11. Zakon o komunalnim djelatnostima („Sl. list RCG“, br. 55/16, 74/16).
12. Zakon o zaštiti i zdravlju na radu („Sl. list CG” br. 34/14)
13. Zakon o veterinarstvu (Sl.list CG broj 30/2012, 48/2015, 57/2015 i 43/2018).
14. Pravilnik o klasifikaciji i postupanju sa nus proizvodima životinjskog porijekla. higijensko i veterinarsko-zdravstvenim uslovima za nus proizvode (Sl. list CG broj 8/2020).
15. Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada " (Sl. list CG, br. 59/2013 i 83/2016),
16. Pravilnikom o metodama izračunavanja i mjerenja nivoa buke u životnoj sredini („Sl. list CG” br. 27/14.)
17. Uredba o klasifikaciji i kategorizaciji površinskih i podzemnih voda („Sl.list Crne Gore“, br. 02/07).
18. Uredba o graničnim vrijednostima emisija zagađujućih materija u vazduhu iz stacionarnih izvora („Sl. list Crne Gore“, br.10/11).
19. Pravilnik o bližem sadržaju dokumentacije koja se podnosi uz zahtjev za odlučivanje o potrebi izrade elaborata („Sl.list CG „br. 19/19).

20. Pravilnik o kvalitetu i sanitarno tehničkim uslovima za ispuštanje otpadnih voda, načinu i postupku ispitivanja kvaliteta otpadnih voda i sadržaju izvještaja o utvrđenom kvalitetu otpadnih voda („Sl.list CG“ br.56/19).
21. Uredba o načinu i uslovima skladištenja otpada („Sl. list RCG“, br. 33/13 i 65/15).
22. Pravilnik o graničnim vrijednostima buke u životnoj sredini, načinu utvrđivanja indikatora buke i akustičnih zona i metodama ocjenjivanja štetnih efekata buke („Sl. list Crne Gore“, br. 60/11).
23. Pravilnik o načinu vođenja evidencije otpada i sadržaju formulara o transportu otpada („Sl. list Crne Gore“, br. 50/12)
24. Pravilnik o klasifikaciji i katalogu otpada („Sl. list RCG“, br. 59/13 i 83/16).
25. Pravilnik o načinu i postupku mjerenja emisija iz stacionarnih izvora („Sl. list CG“ br. 39/13).
26. Pravilnik o klasifikaciji otpada i katalogu otpada " (Sl. list CG, br. 59/2013 i 83/2016),
27. Idejni projekat
28. Urbanističko tehnički uslovi
29. List nepokretnosti,
30. Informacije o stanju životne sredine Agencija za zaštitu životne sredine Crne Gore 2021.).
31. Google earth;
32. Bazna studija – Marinski biodiverzitet u dijelu nekadašnje kasarne Kumbor (Institut za biologiju mora iz Kotora, 2013.);
33. Državna studija lokacije „ SEKTOR 5 " - KUMBOR (CAU Centar za arhitekturu i urbanizam, 2011.).
34. Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za DSL „ SEKTOR 2 " –UŠĆE SUTORINE- IGALO („ ENTASIS" d.o.o. Podgorica)
35. Prostorno urbanistički plan, Opštine Herceg Novi (Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novog, Herceg Novi, 2018).
36. Plan predjela (Agencija za izgradnju i razvoj Herceg Novog, Herceg Novi, 2018).
37. Fondovski materijal, EKO CENTRA D.O.O. NIKŠIĆ
38. Izvještaj o Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu za Državnu studiju lokacije "Sektor 1" - Rt Kobila–Njivice- ušće Sutorine, Opština Herceg Novi

PRILOG ZAHTJEVA

**ZA ODLUČIVANJE O POTREBI IZRADE ELABORATA ZA PROJEKAT
„POSTAVLJANJE NEPOKRETNOG PRIVREMENOG OBJEKTA - LOKACIJA
OZNAČENA BR. 1.5 (RT KOBILA) U OPŠTINI HERCEG NOVI - PREDVIĐENA
PROGRAMOM PRIVREMENIH OBJEKATA U ZONI MORSKOG DOBRA ZA
OPŠTINU HERCEG NOVI ZA PERIOD OD 2019. DO 2023.“, NOSIOCA PROJEKTA
UPRAVE POMORSKE SIGURNOSTI I UPRAVLJANJE LUKAMA –BAR**

URBANISTIČKO - TEHNIČKI USLOVI

1.	<p>CRNA GORA</p> <p>JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE</p> <p>Broj:0207- 3413/8- Up Budva, 09.12.2022. godine</p>	 <p>JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE</p>
2.	<p>JAVNO PREDUZEĆE ZA UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM CRNE GORE - BUDVA na osnovu člana 1 Uredbe o izmjeni uredbe o povjeravanju poslova iz nadležnosti Ministarstva održivog razvoja i turizma Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom i Javnom preduzeću nacionalni parkovi Crne Gore (Službeni list CG, br. 87/18 od 31.12.2018.g., 075/19 od 30.12.2019, 116/20 od 04.12.2020.g), Izmjena i dopuna Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2019-2023 br: 01-40/142 od 29.06.2020.god. Izmjena i dopuna Programa privremenih objekata u zoni morskog dobra za period 2019-2023 br: 0820-332/22-1778/23 od 04.08.2022.god, Atlasa Crnogorskih plaža i kupališta za period od 2019-2023.g., a u vezi sa članom 116, 117 i 74 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata ("Službeni list Crne Gore", br. 064/17 od 06.10.2017, 044/18 od 06.07.2018, 063/18 od 28.09.2018, 011/19 od 19.02.2019, 082/20 od 06.08.2020), Pravilnikom o bližim uslovima za postavljanje odnosno građenje privremenih objekata, uređaja i opreme (Službeni list CG, br. 043/18) i člana 7. Zakona o morskome dobru (Službeni list RCG, br. 14/92), izdaje:</p>	
3.	<p>URBANISTIČKO-TEHNIČKE USLOVE za izradu tehničke dokumentacije</p> <p>za postavljanje Nepokretnog privremenog objekta-lokacija označena br. 1.5 u Opštini Herceg Novi predviđena - Programom privremenih objekata u zoni morskog dobra za Opštinu Herceg Novi za period 2019. - 2023. god.</p>	
4.	PODNOŠILAC ZAHTJEVA-KORISNIK:	Uprava pomorske sigurnosti i upravljanje lukama - Bar
5.	PLANIRANO STANJE	
5.1	Namjena parcele odnosno lokacije i površine	
	<p>Fiksna radiokomunikaciona stanica H= 15m</p> <p>Fiksna radiokomunikaciona stanica se sastoji od predajne i/ili prijemne radiostanice i druge radio opreme (napajanje, baterije, mrežna oprema) smještene u odgovarajući kabinet ili drugi objekat, kablova za povezivanje</p>	

	<p>radio stanice i pripadajućeg antenskog sistema i antenskog sistema. Antenski sistem se montira na antenski stub metalne ili betonske konstrukcije, pričvršćen za tlo ili drugi objekat čvrste gradnje odgovarajućim temeljima ili ankerima ili na metalne antenske nosače pričvršćene za drugi objekat čvrste gradnje. Objekat ograđen transparentnom zaštitnom ogradom visine do 2m.</p>
5.2	<p>Pravila parcelacije</p> <p>Fiksna radiokomunikaciona stanica predviđa se na k.p. 5968/2 KO Sutorina, Opština Herceg Novi.</p>
8.	<p>USLOVI I MJERE ZAŠTITE NEPOKRETNIH KULTURNIH DOBARA I NJIHOVE ZAŠTIĆENE OKOLINE</p> <p>Imajući u vidu da za predmetna zaštićena prirodna dobra u zoni morskog dobra nije izvršena revizija statusa, niti je izrađen Plan upravljanja u skladu sa smjericama iz PPPNMD, planiranje objekata privremenog karaktera i organizacija kupališta u zaštićenim područjima prirode kao i njihovo korišćenje vrši se u skladu sa opštim uslovima za zaštitu zaštićenih prirodnih dobara koji su dati u članu 39 Zakona o zaštiti prirode, i to: " Zaštićena područja mogu se koristiti u skladu sa studijom zaštite odnosno prostornim planom posebne namjene, planom upravljanja zaštićenog područja i na osnovu dozvola u skladu sa ovim zakonom.. Zabranjeno je korišćenje zaštićenih prirodnih dobara na način koji prouzrokuje: oštećenje zemljišta i gubitak njegove prirodne plodnosti; oštećenje površinskih ili podzemnih geoloških, hidrogeoloških i geomorfoloških vrijednosti; oštećenje morskih zaštićenih područja; osiromašenje prirodnog fonda divljih vrsta biljaka, životinja i gljiva; smanjenje biološke i predione raznovrsnosti; zagađivanje ili ugrožavanje podzemnih i površinskih voda." Na samom zaštićenom prirodnom dobru se ne mogu postavljati objekti trajnog karaktera, izvoditi radovi betoniranja, eksploatacije pijeska, uklanjanja vegetacije, izmjene obalne linije i strukturnog remodeliranja pješčane plaže. Izuzetak predstavljaju intervencije izgradnje rampi za pristup lica sa invaliditetom na planom definisanim lokacijama.</p> <p>Procjene uticaja na baštinu, koja uključuje studiju vizuelnog uticaja Definisane jasne i konzistentne protokola i kriterijuma za realizaciju i postavljanje, gradnju ili uređenja takvih sadržaja tako da budu funkcionalno kompatibilna sa lokacijom i da ne remete atribute izuzetne univerzalne vrijednosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • u posebno zaštićenim prirodnim i spomeničkim kulturnoistorijskim područjima kao i u okviru zaštićene okoline kulturnih dobara, ne predviđati one djelatnosti i objekte koji mogu narušiti posebnost takvih područja/kulturnih dobara; • novi privremeni objekti se ne smiju postavljati u zaštićenim prirodnim i kulturnoistorijskim područjima i u okviru zaštićene okoline kulturnih dobara, bez prethodne saglasnosti Uprave za zaštitu kulturnih dobara;
9.	<p>USLOVI ZA LICA SMANJENE POKRETLJIVOSTI I LICA SA INVALIDITETOM</p> <p>Tehničkom dokumentacijom obezbjediti prilaz i upotrebu objekta/objekata licima smanjene pokretljivosti u skladu sa članom 71 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata i Pravilnikom o bližim uslovima i načinu prilagođavanja objekata za pristup i kretanje lica smanjene pokretljivosti i lica sa invaliditetom („Sl. list CG“ broj 48/13 i 44/15).</p>
10.	<p>USLOVI ZA OBJEKTE KOJI MOGU UTICATI NA PROMJENE U VODNOM REŽIMU</p> <ul style="list-style-type: none"> • kod utvrđivanja urbanističkih uslova za privremene objekte posebno treba voditi računa o sanitarnom aspektu istih, o uslovima koje propisuju nadležna javna

	komunalna preduzeća (vodovod, kanalizacija, telekom i elektrodistribucija), kao i uslovima koji proizilaze iz Zakona o bezbjednosti hrane;	
11.	USLOVI ZA PRIKLJUČENJE NA INFRASTRUKTURU	
11.1	Uslovi priključenja na elektroenergetsku infrastrukturu	
	Prilikom izrade tehničke dokumentacije potrebno je poštovati sljedeće preporuke EPCG: •Tehnička preporuka za priključke potrošača na niskonaponsku mrežu TP-2 (II dopunjeno izdanje) •Tehnička preporuka – Tipizacija mjernih mjesta •Uputstvo i tehnički uslovi za izbor i ugradnju ograničavača strujnog opterećenja •Tehnička preporuka TP-1b - Distributivna transformatorska stanica DTS – EPCG 10/0.4 Kv.	
11.2	Ostali infrastrukturni uslovi	
	Tehničke uslove priključenja na infrastrukturu investitor pribavlja od organa za tehničke uslove, za svaki privremeni objekat pojedinačno;	
13.	POTREBA IZRADJE URBANISTIČKOG RJEŠENJA Potrebno je uraditi idejno rješenje ugostiteljske terase sa atestom proizvođača kao i fotografijama uređaja i opreme koji se postavljaju na ugostiteljskoj terasi i nakon toga uraditi i revidovati Glavni projekat.	
14.	POTREBA PRIBAVLJANJA SAGLASNOSTI GLAVNOG GRADSKOG ARHITEKTE U skladu sa članom 87 Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, neophodno je pribaviti Saglasnost na spoljni izgled privremenog objekta od strane Glavnog gradskog arhitekta .	
15.	- Za sve privremene objekte na području Bokokotorskog zaliva, neophodno je pribaviti konzervatorske uslove od Uprave za zaštitu kulturnih dobara.	
16.	NAPOMENA: Nakon izrade dokumentacije tražene UTU potrebno je JPMD dostaviti REVIDOVANI GLAVNI PROJEKAT (na CD-u u zaštićenoj verziji), original ili ovjerenu kopiju Saglasnosti Glavnog gradskog arhitekta i Saglasnost Uprave za zaštitu kulturnih dobara za sve privremene objekte na području Bokokotorskog zaliva. -Shodno članu 117. Zakona o planiranju prostora i izgradnji objekata, korisnik je dužan da 15 dana prije postavljanja privremenog objekta, dostavi prijavu sa svom tehničkom dokumentacijom i Saglasnostima, Dozvolama traženim UTU nadležnom inspekcijском organu lokalne uprave.	
17.	DOSTAVLJENO: - Podnosiocu zahtjeva - nadležnom inspekcijском organu lokalne uprave. - U spise predmeta - a/a	
18.	OBRADIVAČI URBANISTIČKO-TEHNIČKIH USLOVA:	Sreten Vukićević dipl.inž.arh.
19.	RUKOVODILAC SLUŽBE ZA UREĐENJE I IZGRADNJU:	Vukašin Mijatović dipl.inž.arh.
19.	M.P.	potpis

20.	PRILOZI	
	- Grafički prilog iz planskog dokumenta	

